Ազգ

Azg armenian daily

Օգոստոս 24 Երեքշաբթի 1993

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գ տարի, թիւ 161 (412)
գինը 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

ԱՄՆ

Ռոբերտ Դոուլը մտադիր է նախագահ դառնալ

ԱՄՆ սենատում հանրապետական փոքրամասնության ղեկավար Ռոբերտ Դոուլը լրջորեն քննության է առնում 1996 թ. երկրի նախագահի պաշտոնում իր թեկնածությունն առաջադրելու հնարավորությունը: Հենց այդ ժամանակ է լրանում Սպիտակ տան ներկայիս տիրոջ՝ դեմոկրատ Բիլ Քլինթոնի 4-ամյա կառավարման առաջին ժամկետը, եւ Միացյալ Նահանգներում կանցկացվեն հերթական նախագահական ընտրությունները: «Կարծում եմ, նման հնարավորություն կա, դա կենսունակ տարբերակ է, հայտարարեց Դոուլը, կիրակի օրը ելույթ ունենալով CBS հեռուստաընկերության «Դեմքով դեպի երկիրը» ծրագրում: Պետք է սպասել եւ տեսնել, թե ինչ տեղի կունենա 1994 թվականին», նշեց սենատորը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Վաշինգտոն

Ռուսաստան-ԱՄՆ. «Մեղրամիսը» կարող է ավարտվել

Վաշինգտոնը ռուսնե՞րն են սպանել

Օգոստոսի 13-ին ԱՄՆ պաշտոնյաները Վաշինգտոնի արտասահմանյան մամուլի կենտրոնում առաջին անգամ հրավիրեցին մամուլի ասուլիս Ռուսաստանի մամուլի ներկայացուցիչներին «հանգստացնելու» համար: Ասուլիսը Ռուսաստանից հնչող «ԱՄՆ քաղաքականությունը միջնորդեց... խանդեց... միջամտեց» կոչերի պատասխանն էր, որոնք հնչել են նախկին խորհրդային հանրապետությունների միջեւ բախումներում, նկատի ունենալով Ռուսաստանին տրվող դրամական օժանդակությունը որպես լծակ օգտագործելը: The Washington post-ը մեղադրել է Ռուսաստանին այդ բախումներում, մասնավորապես Վրաստանի, Տաջիկստանի եւ Ադրբեջանի հետ, «տագնապը գրգռելու» համար:

Այնուամենայնիվ, ասուլիսը նշանակալի ազդեցություն չունեցավ ԱՄՆ դիրքորոշումը պարզելու հարցում, մասամբ նաեւ ռուսական դիվանագիտական աղբյուրների այն պնդման պատճառով, թե Քլինթոնի վարչակազմը ՆԱՏՕ-ի իր դաշնակիցների հետ քննարկում է դիրեկտիվ 13 կոչվող փաստաթուղթը նոր քաղաքականության մասին: Այդ փաստաթուղթը կոչված է Ռուսաստանի եւ նրա հարեւանների միջեւ տարաձայնությունները լուծել արտաքին միջամտությամբ, այնպիսի կազմակերպությունների միջոցով, ինչպես ՄԱԿ-ը, ԵԱՀԽ-ն եւ հնարավոր է Հյուսիսատլանտյան խորհրդակցական կոնֆերանսը, որպես ՆԱՏՕ-ի եւ նախկին Վարշավայի համաձայնագրի երկրների միջեւ պարբերական բանակցությունների մեխանիզմ:

Այս առաջարկը բուռն բանավեճեր էր առաջացրել Ռուսաստանում, որտեղ Բորիս Ելցինը ենթադրում է ունենալ Մոնրոյի դոկտրինի մի այնպիսի տարբերակ, որը Ռուսաստանին կտար անվտանգության եւ խաղաղության երաշխավորի դերը: Ռուսաստանի ազգայնական ընդդիմությունը եւ զինվորական մամուլը ամերիկյան դիրեկտիվը համարում են ԱՄՆ փորձ ներխուժելու իրենց ներքին գործերի մեջ եւ բարձրացնելու Միացյալ Նահանգների ազդեցությունը նախկին խորհրդային հանրապետություններում, որտեղ ռուսական էթնիկական խմբերը վախենում են իրենց ապագայի համար: Գտնվել են փաստարկներ, որոնք խորհրդավոր առնչություն ունեն ԿՀՎ բարձրաստիճան պաշտոնատար Ֆրեդ Վուդրաֆի հետ, որն սպանվել է գտնվելով Վրաստանի նախագահի պահակախմբի հրամանատարի հետ: The Wall Street Journal-ը օգոստոսի 18-ի համարում հայտնում է, որ վրացական դատական փորձագետների կարծիքով, կրակոցն արձակվել է մեքենայի ներսից: Վկայակոչվել են նաեւ ԱՄՆ պետքարտուղարության աղբյուրները, որոնք ենթադրում են, որ սպանությունը կատարվել է Ռուսաստանի անվտանգության ծառայության կողմից, դեպի Վրաստան ամերիկյան ներխուժումից զգուշացնելու համար:

ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի փոխհարաբերությունները դեռ ջերմ են: Չնայած ՄԱԿ-ի հետ Ռուսաստանի համագործակցությունը հեշտացնում է ամերիկյան քաղաքականության ներքաշվածությունը Բալկաններ եւ այլուր, ԱՄՆ կրեմլագետները նյարդայնանում են այն հանգամանքից, որ սառը պատերազմի նախկին ախոյանների մեղրամիսը կարող է ավարտվել:

The Guardian

Ղարաբաղ

ՀԱՅԵՐԸ ԿՐԿԻՆ «ԳՐԱՎԵՑԻՆ» ՖԻԶՈՒԼԻՆ. ԱՅՍ ԷԼ ՈՐԵՐՈՐԴ ԱՆԳԱՄ

Ադրբեջանի քաղաքական մեքենան սփական տարածքները մեծ քաղաքականության մանրադրամ է դարձնում

Ադրբեջանական քարոզչական մեքենան Թուրքիայի հովանավորությամբ բարձրացրել է հակահայկական հիստերիայի նոր ալիք, մասնավորապես ազդարարելով հայերի կողմից Ֆիզուլի շրջկենտրոնի գրավումը: Այս առիթով արժե նշել, թե վերջին երկու շաբաթում սա երրորդ կամ չորրորդ նմանատիպ հայտարարությունն է:

Օգոստոսի 22-ից սկսած գրանցվել են Ադրբեջանի եւ ԼՂՀ-ի միջեւ ձեռք բերված ժամանակավոր զինադադարի խախտման բազմաթիվ դեպքեր: Ինչպես հայտնեցին ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից, օգոստոսի 22-ին ադրբեջանական օդուժի սկզբում 3, այնուհետեւ 5 ինքնաթիռներ ռմբակոծել են Հադրութի եւ Մարտունու շրջանների բնակավայրերը: Զոհվել է 5, վիրավորվել 17 խաղաղ բնակիչ, կան զգալի ավերածություններ: Օգոստոսի լույս 23-ի գիշերը Ֆիզուլու շրջանի հենակետերից հրետակոծվել են Հադրութի շրջանի հարավային, Միր Բաշիրի հենակետերից` Մարտակերտի շրջանի հյուսիսային հատվածները: Մանրամասնությունները ճշտվում են: Երեկ առավոտյան ադրբեջանական օդուժի 5 ինքնաթիռներ ռմբակոծել են Մարտունու շրջանի Գեւորգավան տեղամասը: Այս մասին հաղորդում է Ստեփանակերտի մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ:

ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով, օգոստոսի 22-ին, օրվա երկրորդ կեսին նկատվել է Ֆիզուլի շրջկենտրոնից ադրբեջանական բանակի ստորաբաժանումների դուրսբերում: Առանց որեւէ պատճառի լքելով քաղաքը, ադրբեջանական ստորաբաժանումներն իրենց հետ տարել են հրթիռահրետանային կայանքներ եւ զրահատեխնիկան: Նույն օրը ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից վճռականապես հերքել են Ֆիզուլու գրավման լուրը եւ ընդգծել, որ Ֆիզուլու վրա ոչ մի հարձակում չի եղել, ավելին, հայկական ուժերին հրամայվել է չմտնել դատարկ քաղաքը: Շրջկենտրոնն ըստ երեւույթին լքվել է Ադրբեջանում ներքին քաղաքական ցնցումների արդյունքում եւ նպատակ ունի միջազգային աղմուկ բարձրացնել «հայկական ագրեսիայի» մասին: Ըստ երեւույթին, Ֆիզուլու գրավման լուրը օգոստոսի 29-ին կայանալիք նախագահ Էլչիբեյի հանդեպ վստահության հանրաքվեի ժամանակ կօգտագործվի որոշակի քաղաքական նպատակներով:

Ինչպես հաղորդել են ԼՂՀ արտգործնախարարությունից, Ադրբեջանի եւ ԼՂՀ բարձրագույն ղեկավարների հանդիպումը կազմակերպելու վերաբերյալ վերջին օրերի բանակցությունները անարդյունք են ավարտվել ադրբեջանական կողմի պատճառով: Դրանով են բացատրվում Ադրբեջանի կողմից զինադադարի բազմակի խախտումները:

Ինչպես Նոյյան տապան գործակալությանը հայտնի դարձավ ՀՀ պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայությունից, օգոստոսի 20-ի երեկոյան իրադրությունը կրկին սրվել է հայ-ադրբեջանական սահմանում: Ժամը 20-ին 2, 21:45-ին 1 ադրբեջանական ռազմական ուղղաթիռներ, խախտելով Հայաստանի օդային սահմանը, հետախուզական թռիչքներ են կատարել Իջեւանի շրջանում: Օգոստոսի 21-ի գիշերը ադրբեջանական հետախուզական դիվերսիոն մի խումբ փորձել է ճեղքել Կապանի շրջանի Բեղիկ գյուղի պաշտպանական ամրությունները, սակայն հայ սահմանապահների հմուտ գործողությունների շնորհիվ փորձը խափանվել է: Մեկ հայ սահմանապահ վիրավորվել է:

«Ազգ»

Ադրբեջանական լրագրողները ծեծվել են Ֆիզուլիում

Ադրբեջանական հեռուստատեսության «Խաբար» (Շաբաթ) հաղորդման թղթակիցներ Մեւլիկ Նարիեւը, Նաղիր Շաքիեւը եւ օպերատոր Էքիքար Բաբաեւը անորինական կերպով կալանվել եւ ծեծի են ենթարկվել Ֆիզուլի շրջկենտրոնում զինված անձանց կողմից, որոնց գլխավորում էր քաղաքի գործադիր իշխանության ղեկավար Կ. Իբիշեւը: Ինչպես Խաբար սերվիսի թղթակիցին հաղորդել են տուժածները, օգոստոսի 16-ին նրանք նկարահանումներ էին անցկացնում Ֆիզուլիում: Գործկոմի շենքի մոտ հեռուստատեսության մեքենան կանգնեցրել են զինվորական համազգեստով մարդիկ, որոնք նախ անպատվել են թղթակիցներին, ապա ծեծել նրանց: Քաղաքի գործադիր իշխանության ղեկավարը, թղթակիցների ոտնամանը, անձամբ ոչնչացրել է տեսաժապավենը: Առգրավելով մեքենան, զինված անձինք նրանց տարել են ոստիկանության վարչություն: Նույն օրը երեկոյան նրանց ազատ են արձակել եւ վերադարձրել մեքենան:

Սնարք

Ադրբեջան

Ալիեւը խոստովանում է, որ իրենք են խախտել զինադադարը

Օգոստոսի 23-ին, ելույթ ունենալով Բաքվի հեռուստատեսությամբ, դիմելով իր ժողովրդին, Ադրբեջանի նախագահի պաշտոնակատար Հեյդար Ալիեւն ադրբեջանական զորքերի վերջին անհաջողությունները բացատրեց միասնական հրամանատարության բացակայությամբ եւ ցածր կարգապահությամբ: Անդրադառնալով Ֆիզուլի շրջկենտրոնը հայերի կողմից գրավելու մասին տեղեկությանը, Ալիեւը նշեց, որ այնտեղ տեղաբաշխված զորքերը Ֆիզուլի փաստի վարչակարգի ուղղակի հրամանով իրենք են թողել քաղաքը: Նա նշեց նաեւ, որ շրջանների որոշ ղեկավարների գործողությունները, որոնք քաղաքական շահադիտական նպատակներ են հետապնդում, պառակտում են ադրբեջանական զինված ուժերը: Որպես օրինակ, Ալիեւը վկայակոչեց Աղջաբեդիի շրջանում գնդապետ Գումբատովին ենթակա զամարտակի սադրիչ գործողությունները, որը գրգռելով հայկական կողմին, խախտեց զինադադարը եւ անցավ հակահարձակման հակառակորդի դիրքերի վրա: Նրա խոսքերով, հարձակման հետեւանքով ավելի 50-ից ավելի զինյալներ գերվել են: Կան սպանվածներ եւ վիրավորներ: Ալիեւն ընդգծեց, որ հենց ադրբեջանական զորքերն են խախտել հիզորյա զինադադարի մասին պայմանավորվածությունը:

Իր հեռուստաելույթում նա մեծ ուշադրություն դարձրեց նաեւ Մուղանի Թալիշական Հանրապետությունում տիրող իրադրությանը: Ըստ Ալիեւի, այդ հանրապետության ղեկավար Ալիքրամ Գումբատովը շարունակում է անտեսել Միլլի մեջլիսի բոլոր կոչերը Լենքորանում իշխանության ոչ սահմանադրական կառուցվածքները լուծարելու մասին: Ալիեւը մեղադրեց նաեւ պաշտպանության նախկին նախարար Ղասիեւին, որը, ըստ նրա, աջակցում է բալիշ անջատողականների գործողություններին: Հեյդար Ալիեւը դժգոհություն հայտնեց նաեւ Ադրբեջանի վարչապետ Սուրաթ Հուսեյնովի անվճռականության կապակցությամբ, որը չկարողացավ `եռօրյա ժամկետում կարգուկանոն հաստատել Լենքորանի գոտում: Վերջում Ադրբեջանի նախագահի պաշտոնակատարը կոչ արեց Մուղանի Թալիշական Հանրապետության 7 շրջանների բնակչությանը պայքարի ելնել Ալիքրամ Գումբատովի դեմ:

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

Մեր սեփ. թղթակից, Ստեփանակերտ

ՄԱԿ-ի պատվիրակությունը կայցելի Բալթյան երկրներ: Ըստ լիտվական հեռագրական գործակալության տվյալների, կազմվել է պատվիրակություն, որը պետք է ծանոթանա բալթյան հանրապետություններից ռուսական զորքերի դուրսբերման գործընթացին: Այն կգլխավորի ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի դեսպանորդ Կոհենը: Օգոստոսի 29-31-ը պատվիրակությունը կայցելի Մոսկվա, այնուհետեւ մեկ շաբաթվա ընթացքում կշրջագայի մերձբալթյան հանրապետություններով: Նախատեսվում են հանդիպումներ այդ երկրների զինվորական եւ քաղաքական ղեկավարությունների հետ, ինչպես նաեւ այցելություն ռազմական բազաներ:

ՆՏ

Աշխարհ

Բոսնիայում խաղաղության ծրագիրը վտանգված

Բոսնիայի նախագահի կանխագուշակմամբ, փոխզիջումային խաղաղության ծրագիրը կտապալվի: Այդ մասին նա հայտարարեց Ժնեւից վերադառնալուց մի քանի ժամ հետո: Միջազգային ճնշմամբ մատուցվող այդ նախագիծը մուսուլմաններին թողնում է փակ տարածքով ծայրամասային մի երկիր: Նրա խոսքերով, մի հատուկ համաժողով, որտեղ ներկայացված կլինեն խորհրդարանի անդամները եւ մտավորականության ներկայացուցիչները, այս շաբաթ կվճռի այդ նախագիծը: Մինչդեռ խորվաթները շարունակում են արգելել ՄԱԿ-ի օգնության շարասյուների մուտքը 55 հազար բնակչությամբ, մեծ մասամբ մուսուլման, շրջափակված Մոստար քաղաքը: Բոսնիայի ղեկավարությունը դիմել է ԱՄՆ-ին օդից օգնություն հասցնելու խնդրանքով:

Նոր զոհեր ՀԱՀ-ում

Հարավ Աֆրիկյան Հանրապետությունում մի զինյալ թաղման ժամանակ սպանել է 12 եւ վիրավորել 20 մարդ: Թաղում էին անցյալ ամիս Յոհանեսբուրգի մոտ գտնվող բնակավայրում զոհված մի «սեւ բուրիսի»: Դրանից հետո, զուլուների առաջնորդ Բութելեզին շաբաթ օրը հայտարարել է, որ չի մասնակցի նոր Սահմանադրությունը կազմելու կոչված հանձնաժողովի ընտրություններին:

Նիկարագուա. «Պատանդային պատերազմը» շարունակվում է

Նիկարագուայի ձախ ծայրահեղականները գերի են վերցրել 9 լրագրողների, շարունակելով «պատանդների մրցավազքը»: Մինչ այդ Մանագուայում գերվել էին փոխնախագահ Գոդոյը եւ այլ պաշտոնատարներ: Այս պատանդները պետք է փոխանակվեին աջակողմյանների կողմից նախորդ գիշեր Գվինեայում գերված 41 պատանդների հետ: Ավելի ուշ հաղորդվեց, որ Մանագուայի 30 գերյալներից 20-ը ազատ են արձակվել, բայց փոխնախագահը մնում է խռովարարների ձեռքում:

Սպանվել է Ալժիրի նախկին վարչապետը

Դարանից հարձակման հետեւանքով սպանվել է Ալժիրի նախկին վարչապետ Քասի Մերբահը: Շաբաթ օրը տեղի ունեցած այս քաղաքական սպանության համար ոչ մի կազմակերպություն պատասխանատվություն չի վերցրել: Արտաքին գործերի նախարար Ռեդա Մալեքը տվել է հաջորդ վարչապետ Բելայիդ Աբդեսալամի անունը, որը հեռացվել էր ռազմական խորհրդի կողմից:

Կորել է տիեզերանավը

ՆԱՍԱ-ի ինժեներները կորցրել են կապը «Մարս Օբսերվեր» տիեզերանավի հետ, այն բանից հետո, երբ վերջինս 11 ամսյա 450 մլն մղոնանոց ճանապարհը կտրելով մտել էր Մարսի ուղեծիրը: Ինժեներները 20 րոպեն մեկ կոմպյուտերային ազդանշաններ են ուղարկում տիեզերանավին, հուսալով փրկել 450 մլն դոլար արժեցող նախագիծը:

Պայթյուն Սոմալիում

Սոմալիում պայթյունի հետեւանքով վիրավորվել են ԱՄՆ 6 զինվորներ, որոնք զորքերին ուղեկցում էին ամերիկյան նավեր: Հարձակումը տեղի ունեցավ մայրաքաղաք Մոգադիշոյում: Ամերիկյան պաշտոնատարները մեղադրեցին գեներալ Այդիդի զինյալներին:

digitised by A.R.A.R.@

ՌԱԿ

Ընտրվեց ՀՌԱԿ կազմ

Համաձայն ՌԱԿ Հանրապետական վարչության որոշման, Երեւան քաղաքի Մյասնիկյանի շրջանում գործող ակումբներից ընտրված պատգամավորները օգոստոսի 20-ին գումարեցին շրջանային պատգամավորական ժողով, որի ընթացքում ընտրվեց կուսակցության շրջանային վարչություն: Վարչության ատենապետ ընտրվեց ԵՊՀ դոցենտ Գագիկ Գալստյանը: «Ազգ»

Նշանակում

Սերժ Սարգսյանը ՂՀ պաշտպանության նոր նախարար

Սերժ Ազատի Սարգսյանը ծնվել է 1954 թ. Ստեփանակերտում: Ավարտել է թիվ 2 միջնակարգ դպրոցը, այնուհետեւ Երեւանի պետական համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի երեկոյան բաժինը: 1972-74 թթ. ծառայել է խորհրդային բանակում: 1975 թ. ուսմանը զուգընթաց աշխատել է Երեւանի էլեկտրատեխնիկական գործարանում որպես խառատ: 1979 թ. տեղափոխվել է Ստեփանակերտ եւ աշխատել կոմերիտական եւ կուսակցական մարմիններում: 1983-85 թթ. եղել է Ստեփանակերտի կոմերիտմիության քաղկոմի առաջին քարտուղար, 1985 թ. կուսակցական աշխատանքի է անցել, եղել է կուսակցության մարզկոմի առաջին քարտուղարի օգնական: 1988 թվականից մասնակցել է ինքնապաշտպանության ջոկատների կազմակերպմանը: 1991 թ.-ից ԼՂՀ ինքնապաշտպանության կոմիտեի նախագահն է:

Սերժ Սարգսյանը Հայաստանի եւ ԼՂՀ ԳԽ պատգամավոր է: Ամուսնացած է, ունի 2 աղջիկ:

Ավելացնենք, որ Սերժ Սարգսյանը լրացրեց մեր հանրապետությունում պետական պաշտոնյայի պորտֆել ստացած օտարերկրյա քաղաքացիների շարքը:

Պաշտոնական

Փափազյանը կհանդիպի արտգործնախարարների հետ

Երեկ ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանը մեկնեց Մոսկվա, մասնակցելու ԱՊՀ անդամ պետությունների արտգործնախարարների խորհրդի նիստին, որը տեղի կունենա օգոստոսի 24 եւ 25-ին: ՀՀ ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունում, որտեղից տեղեկացանք նախարարի այցի մասին, նշեցին, թե նիստում քննարկվելիք հարցերի շրջանակը հայտնի չէ: «Ազգ»

Բագրատյան-Պացացիա հեռախոսազրույց

Օգոստոսի 21-ին Հրանտ Բագրատյանը հեռախոսազրույց է ունեցել Վրաստանի նոր վարչապետ Օթար Պացացիայի հետ, շնորհավորել է նրան վարչապետ նշանակվելու կապակցությամբ եւ մաղթել հաջողություններ: Վարչապետները հույս են հայտնել, որ Հայաստան-Վրաստան համագործակցությունը կշարունակվի զարգանալ եւ ընդլայնվել ի բարօրություն երկու բարեկամ ժողովուրդների: ԿԼՕ

Պատերազմ

ՖԻԶՈՒԼԻ-ՋԵԲՐԱՅԻԼ ԳՈՏՈՒՄ ՄԱՐՏԵՐ, ՀԱԿԱՌԱԿ ՀՐԱԴԱԴԱՐԻ

Կազիմիրովը երկկողմ բանակցությունների կողմ

Անցած շաբաթվա ընթացքում ղարաբաղյան հակամարտության շրջանում տեղի ունեցան ռազմական եւ քաղաքական լուրջ իրադարձություններ: ԼՂՀ պաշտպանության բանակը, շարունակելով լռեցնել հակառակորդի կրակակետերը, լուրջ մարտական գործողություններ ծավալեց Ֆիզուլու եւ Ջեբրայիլի շրջաններում: Հակառակ նրան, որ ադրբեջանական աղբյուրները համառորեն տարածեցին եւ շարունակում են պնդել, թե Ղարաբաղի մարտիկները գրավել են Ֆիզուլի եւ Ջեբրայիլ շրջկենտրոնները, ԼՂՀ պաշտոնական աղբյուրները ոչ միայն ժխտեցին այդ ստահոդ լուրերը, այլեւ բացառեցին հայկական ուժերի շարժումը դեպի Իրանի սահման:

Վերջին փաստը ձգտեցին շահարկել ոչ միայն Ադրբեջանի, այլեւ Իրանի եւ մի շարք օտար լրատվական գործակալություններ, ձգտելով նախօրոք բարձրացված հակահայկական հիստերիայի միջոցով միջազգային ատյաններում հասնել ադրբեջանամետ որոշումների: Մասամբ դա հաջողվեց, երբ նկատի ունենանք, որ օգոստոսի 18-ին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը ընդունեց հայկական ուժերի ագրեսիան դատապարտող մի որոշում, ԼՂՀ բանակին կոչ անելով դուրս գալ գրաված տարածքներից: Միեւնույն ժամանակ, միջազգային կազմակերպությունները ամենեւին չդատապարտեցին հակառակորդին, երբ օգոստոսի 18-ին ադրբեջանական ռազմական ինքնաթիռները ռմբակոծեցին Կապան քաղաքը, պատճառելով խաղաղ բնակչության եւ բնակելի շենքերի զգալի կորուստներ:

Իսկ Լեռնային Ղարաբաղի տարածքում, օգոստոսի 16-ից ընդհուպ մինչեւ օգոստոսի 22-ի առավոտը, ադրբեջանական շրջաններից հրետակոծվեցին ԼՂՀ Հադրութի, Մարտունու եւ Ասկերանի շրջանների սահմանամերձ շրջանների գյուղերն ու պաշտպանական դիրքերը: Կիրակի օրը՝ օգոստոսի 22-ի առավոտյան ժամը 9-ին երկու ադրբեջանական ռմբակոծիչներ 4 ավիառումբ նետեցին ԼՂՀ Մարտունու շրջանի Գեւորգավան գյուղի մոտակայքում:

Իրենց հերթին, ինչպես հաղորդում են Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունից, ուրբաթ օրը Աղավնագետի ուղղությամբ տեղի ունեցած մարտերից հետո հայկական ուժերը կորցրել են երկու տանկ եւ հետեւակի 3 մարտական մեքենա, իսկ ադրբեջանցիները՝ մեկ հետեւակի մարտական մեքենա եւ 3 հրետանային կայանք: Դրանից զատ, նույն աղբյուրները հաղորդում են, թե հրետակոծվել են նաեւ Զանգելանի, Ֆիզուլու եւ Ջեբրայիլի շրջանները, որտեղ կան ավերածություններ, իսկ ուրբաթ օրն իբր Գորիսի շրջանի ռազմական բազաներից օդ բարձրացած Միգ-24 ռազմական ուղղաթիռները ռմբակոծել են Ղուբաթլիի շրջանի գյուղերը: Ադրբեջանցիները նաեւ պնդում են, թե արկերի մի մասն անցել է ադրբեջանա-իրանական սահմանը եւ պայթել Իրանի տարածքում գտնվող Ալյանլուզ բնակավայրում:

Ադրբեջանի Բարդա քաղաքում գտնվող փախստականների շտաբը հայտնել է, թե ոչ միայն այլեւս չի կարող բավարարել անընդհատ այնտեղ ժամանող փախստականներին, այլեւ նշում է, թե շատ փախստականներ հավաքվել են ադրբեջանա-իրանական սահմանի երկայնքով, հույս ունենալով ապաստան գտնել Իրանում:

Իսկ շաբաթ օրը, ադրբեջանական աղբյուրների հաղորդման համաձայն, հայկական ուժերը Ադրբեջանի Աղջաբեդիի շրջանում գրավել են Աղբուլաղ բարձունքը (ԻԹ-ը սխալմամբ տվել է որպես բնակելի տարածք) եւ Օվչար գյուղի մոտ եւս մի քանի բարձունք: Ինտերֆաքսը տեղեկացնում է նաեւ, որ օգոստոսի 22-ի գիշերը այդ տարածքում ընթացել են դիրքային մարտեր, իսկ հայկական ուժերը ամրապնդվում են գրավված տարածքներում: Բաքվից նաեւ հաղորդել են, թե իբր նույն ժամերին Հայաստանի տարածքից հարձակվել են Ադրբեջանի Ղուբաթլիի շրջանի Գյուլեբիդ գյուղի վրա: Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունից նաեւ հայտնել են, թե Ֆիզուլուց հարավ եւ Ջեբրայիլից արեւելք ռազմաճակատի գիծը կայունացել է Իրանի սահմանից 13-15 կմ հեռավորության վրա:

Մինչդեռ, ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբը հերքական տեղեկատվություն համարեց ադրբեջանցիների կողմից շաբաթ օրը տարածած այն լուրը, թե իբր հայերը հետ են մղվել Ջեբրայիլի շրջկենտրոնից: ԻԹ-ը նաեւ նշել է, թե դեռ Ստեփանակերտի, Ջեբրայիլի վրա գրոհ չի եղել եւ չի էլ նախատեսվել: ԼՂՀ աղբյուրների համաձայն, օգոստոսի 22-ի գիշերը Ղարաբաղի հարավ-արեւելյան սահմաններում իրադրությունը հիմնականում պահպանվել է:

Սակայն զարմանք է հարուցում վերջին իրադարձությունների նկատմամբ Ռուսաստանի պաշտոնական դիրքորոշումը: Ուրբաթ օրը ՌԴ ԱԳՆ ներկայացուցիչ Գրիգորի Կարասինը մտահոգություն է հայտնել Ադրբեջանի տարածքում ծավալված հարձակողական գործողությունների, քաղաքների ու գյուղերի գրավման կապակցությամբ, նշելով, թե դա ՄԱԿ-ի ընդունած բանաձեւերի կոպիտ խախտում է եւ ամեն մի հապաղում այդ հարցում խորապես ազդում է հրադադարի գործընթացի վրա: Մինչդեռ Կարասինը կրկին մոռացել է Կապանի ռմբակոծումը: Իսկ Բաքվում գտնվող Ռուսաստանի հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովը, որն զբաղվում է Ղարաբաղի խնդրի կարգավորմամբ, այն միտքն է հայտնել, թե խաղաղարար ընթացքը արագացնելու համար անհրաժեշտ է հակամարտող կողմերի միջեւ ուղիղ շփումներ հաստատել: Միեւնույն ժամանակ, Կազիմիրովը նշել է, թե պետք է բարձրացվի այդ ընթացքում կնքված համաձայնագրերի ապահովությունը եւ գործադրված ջանքերի արդյունավետությունը: Նրա կարծիքով, այդ միջոցառումները պետք է կրեն ռազմական երաշխիքների բնույթ:

Այնինչ, ինչպես հաղորդեց Սնարքը, հնգօրյա հրադադարը, որը հաստատվել էր Ադրբեջան-ԼՂՀ երկկողմ պայմանավորվածության արդյունքում, կիրակի լույս երկուշաբթի գիշերը խախտվեց ադրբեջանական կողմից, երբ ուժգին հրետակոծվեցին Մարտունու եւ Հադրութի շրջանները: Ընդ որում, այդպես էլ չհաջողվեց անցկացված հեռախոսազրույցների եւ հանդիպումների միջոցով կազմակերպել երկու երկրների ղեկավարների բարձր մակարդակի հանդիպում: Ա. Հ.

ԱՊՀ

Համաձայնագիր «նոր տիպի ռուբլու գոտու» մասին

Ռուսաստանի, Հայաստանի, Ուզբեկստանի եւ Ղազախստանի լիազոր ներկայացուցիչներն ուրբաթ օրն ստորագրեցին համաձայնագիր «նոր տիպի ռուբլու գոտու» ստեղծման մասին: Համաձայնագիրը, որը պետք է վավերացնեն համապատասխան պետությունների խորհրդարանները, նախատեսում է աստիճանական անցում ռուսական ռուբլու վրա հիմնված դրամական ընդհանուր համակարգի:

Ինչպես ԻԹ-ին հայտարարեց Ռուսաստանի ԱՊՀ երկրների հետ տնտեսական համագործակցության պետական կոմիտեի նախագահ Վլադիմիր Մաշչիցը, «նոր տիպի ռուբլու գոտու» ստեղծման անցումային փուլում ենթադրվում է համաձայնեցնել տնտեսական քաղաքականության հիմնական պարամետրերը, ինչպես նաեւ միասնականացնել մասնակիցների վարկա-ֆինանսական, առեւտրական եւ մաքսային օրենսդրությունները: Բացի դրանից, փաստաթուղթը ենթադրում է անցման փուլում սեփական դրամներ մտցնելու հնարավորություն:

Մաշչիցի խոսքերով, այդ փաստաթղթի դրույթները համաձայնեցված են Բելառուսի եւ Տաջիկստանի հետ: ԻԹ

Ուշադրություն

Երեւանի դասական փորձաքննությունների արտոնագրված ինստիտուտի իրավաբանական ֆակուլտետը 1993-94 ուս. տարվա համար հայտարարում է ընդունելություն:

Ուսման տեւողությունը երկու տարի 10 ամիս է, ուսուցումը վճարովի է: Իրավաբանական ֆակուլտետը տեղավորված է Աշտարակի թիվ 56 տեխնիկական ուսումնարանում (շուկայի մոտ):

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 2.52.73 (Աշտարակ) եւ 22.58.27 (Երեւան):

Ուսումնարանի վարչական խորհուրդ

Հրավիրում ենք սովորելու

Երեւանի դասական փորձաքննությունների արտոնագրված ինստիտուտը հայտարարում է 1993-94 ուս. տարվա ընդունելություն, իրավագիտություն մասնագիտությամբ: Ինստիտուտի շրջանավարտները ստանում են նաեւ դասական փորձագետի մասնագիտացում: Ուսումը վճարովի է, ուսման տեւողությունը՝ 5 տարի:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ օգոստոսի 31-ը: Քննությունները՝ հայոց լեզվից (գրավոր) եւ հայ ժող. պատմությունից:

Հասցեն՝ Նալբանդյան 20, Մոդայի տուն,
հեռ. 22.58.27, 53.08.37, 58.05.12

Հայտարարություն

ՀՀ մամուլի տարածման գործակալությունը տեղեկացնում է բոլոր խմբագրություններին, որ մինչեւ ս.թ. օգոստոսի 26-ը անհրաժեշտ է ներկայանալ գործակալություն ս.թ. հուլիս ամսին լույս ընծայված թերթերի չվաճառված օրինակները ետ ստանալու համար:

Նշված ժամկետում չներկայանալու դեպքում գործակալությունը չի երաշխավորում փոխադարձ հաշվարկների ժամկետային կատարումը:

Թերթերի չվաճառված օրինակները կակտավորվեն եւ կոչնչացվեն:

Բաքու

Ալիեւի հանդիպումը Ռուսաստանի ԱԳՆ պատվիրակության հետ

Ադրբեջանի ղեկավար Հեյդար Ալիեւը ուրբաթ օրը Բաքվում հանդիպում ունեցավ Ռուսաստանի ԱԳՆ պատվիրակության հետ, որ գլխավորում էր փոխարտգործնախարար Բորիս Կոլոկոլովը: Պատվիրակության մեջ էր Ռուսաստանի հատուկ հանձնարարությունների դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովը, որ զբաղվում է Լեռնային Ղարաբաղի խնդրով: Հեյդար Ալիեւը հայտարարեց, որ Բաքուն պատրաստ է քննարկել Ռուսաստանի եւ Ադրբեջանի փոխհարաբերությունների բոլոր կողմերը եւ անհրաժեշտ է համարում այդ հարաբերությունները բարձրացնել նոր մակարդակի: Նա նշեց, որ հարկավոր է վերականգնել խախտված տնտեսական եւ առեւտրական կապերը: Ալիեւի խոսքերով, պետք է ընդհանուր կարծիքի հանգել մահապատժի դատապարտված 5 ռուսաստանցիների ճակատագրի հարցի շուրջը: Խոսելով Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի մասին, Ադրբեջանի ղեկավարը նշեց, որ 5 տարուց ավել շարունակվող հակամարտությունը հսկայական վնաս է պատճառում Ադրբեջանի տնտեսությանը: Նա հայտարարեց, թե Ադրբեջանը կողջուներ Ռուսաստանի եռանդուն մասնակցությունը հակամարտության խաղաղ կարգավորմանը: ԻԹ

Էլչիբեյը մեղադրում է «հայ զինվորականությանը»

Ադրբեջանի պաշտոնանկ նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը հայտարարեց, թե «հայ զինվորականությունը, մերժելով ՄԱԿ-ի, ԵԱՀԽ-ի եւ ամբողջ համաշխարհային հանրության ջանքերը, շարունակում է ադրբեջանական տարածքի գրավումը, իրականացնում «այրված հողի մարտավարությունը»»: Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետության հայրենի Կելեկի գյուղից ԱՄՆ-ի, Թուրքիայի, Ռուսաստանի նախագահներին եւ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարին ուղարկած նամակում Էլչիբեյը նշում է, որ Ադրբեջանի Ջեբրայիլի, Ֆիզուլու, Զանգելանի եւ Ղուբաթլիի քաղաքների վրա հայկական զորքերի լայնածավալ հարձակման հետեւանքով իրական սպառնալիք է ստեղծվել 200 հազար խաղաղ բնակիչների կյանքի համար: Էլչիբեյն ընդգծել է, որ Հայաստանի կողմից ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի եւ ԵԱՀԽ-ի որոշումների անտեսման գլխավոր պատճառն այն է, որ համաշխարհային ընկերակցությունը չի ուզում համապատասխան միջոցներ ձեռնարկել ագրեսորի դեմ, ընդհուպ մինչեւ տնտեսական ու ռազմական պատժամիջոցները: ԻԹ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի հատուկ մասնագիտացված բժշկական ուսումնարանը շարունակում է 1993-94 ուս. տարվա ընդունելությունը բուժքույրական, մանկաբարձական եւ դեղագործական բաժիններում: Ուսումը վճարովի է, ուսման տեւողությունը երկուսից մինչեւ երկու տարի վեց ամիս է:

Քննությունները՝ հայոց լեզու (գրավոր), ֆիզիկա եւ կենսաբանություն:

Հասցեն. *Երեւան, Բաղրամյան պող. 59ա, թիվ 78 դպրոց:*

Հեռ. 22.58.27

Ուսումնարանի վարչական խորհուրդ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Հայկական ծրագրեր ընկերությունն առաջարկում է հաշվապահության աշխատանքների ավտոմատացման «ՀԾ-Հաշվապահություն 2.0» փաթեթը:

Այն սպասարկում է հաշվապահության բոլոր բաժինները, բոլոր հաշիվները, բոլոր հաշվետվությունները:

«ՀԾ-Հաշվապահություն 2.0» փաթեթը կազմված է հետեւյալ ծրագրերից.

- Գլխավոր գիրք. Բալանս
- Դեբիտորների հաշիվներ. Արտադրանքի իրացման հաշվառում
- Կրեդիտորների հաշիվներ. Մատակարարման հաշվառում
- Դրամարկղ. Բանկի գործողություններ
- Աշխատավարձի հաշվարկ
- Հիմնական միջոցների հաշվառում
- Պահեստ

Հասցեն՝ Տերյան 57
Հեռ. 252463, 254758, 584545

digitised by A.R.A.R.@

Տնտեսություն

ԲԱԺՆԵԹՂԹԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀԱՏԿԱՊԵՍ ՈՍԿՈՒ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Հռոմում հաստատված սակարանային (բորսային) մի ընկերության Rome Resources LTD, ներքին մի երջաբերականից տեղեկանում ենք, թե նույն ընկերությունը, Vancouver Stock-Exchange-ի հետ 1993 թ. հունիսի 4-ի դրությամբ արդեն իսկ պատրաստել է համապատասխան փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետության հանքային հարստությունների համատեղ ղեկման եւ շահարկման ուղղությամբ իր ունեցած «որոշակի իրավունքների» մասին: Հայաստանի հետ կայացած համաձայնությունները, որոնց մասին Omen Stolkwatch մասնագիտական տեղեկագրությունը ապրիլի 27-ին արդեն իսկ ներքին լրատվությամբ տեղյակ էր պահել իր բաժանորդներին, ներառում են պայմանավորվածություններ թանկարժեք եւ հանքային մետաղների (Dase metals), գոհարների, նավթի ու գազի պաշարների շահագործման մասին Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքով եւ նախատեսում են Հռոմում նույն ընկերության հետ համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծումը ոսկու ընթացիկ եւ հետագա հանքահանման աշխատանքների մասին: Համատեղ ձեռնարկությունների մեջ նույն ընկերությունը, ինչպես վկայում է ներքին երջաբերականը, ունենալու է 45 տոկոսի չափաբաժին: Հռոմի հետ համատեղ այդ ձեռնարկություններին իրավունք է վերապահվել, Հայաստանի հետ կայացած պայմանավորվածության համաձայն, զտելու 11 միլիոն տոննա ծավալի ոսկու հանքանյութ, որի օգտակար հանույթի ծավալները գնահատվել են 528 հազար ունցիա ոսկի (1 ունցիան 31.3 գրամ է): Միայն ոսկու զտահանումից Հռոմի ընկերության չափաբաժինը կազմելու է 11 միլիոն դոլլար: Այդ իրավունքներին բաժնետերեր դառնալու համար ընկերության անդամներից Գրեգորիո Բեսերոն երջանառության է դնելու 12 միլիոն դոլլար արժողությամբ բաժնեթղթեր, որոնք վաճառվելու են ընկերության մյուս անդամներին:

Սակայն, նկատի առնելով գործարքի բարդությունը, ծավալները, ռիսկն ու հնարավոր շահույթը, Vancouver Stock-Exchange-ը (VSE) գումարի փոխանցման համար նախապայման է դրել ընկերության առաջ ձեռք առնելու մի շարք միջոցներ, ընդհուպ մի շարք պայմանագրերի վերստուգության ներքակումը, հատկապես ինչ վերաբերում է դրանց տեխսի որոշակիացմանը, որոշ բանաձեւերի առավել հստակեցմանը, ևան այն, ինչ նախապես համաձայնեցված է եղել ՀՀ արդյունաբերության նախարարության հետ: Իր հերթին, Հռոմի ընկերությունը խոստացել է համապատասխան քայլեր անել այդ ուղղությամբ, բավարարելու համար VSE-ի պայմանները: Այսինքն, լրացուցիչ բանակցությունների մեջ մտնել հայկական կողմի հետ:

Նույն ընկերության հունիսի 30-ի թվակիր մի այլ երջաբերականից տեղեկանում ենք նաեւ, թե Հռոմի բաժնետիրական խումբը հունիսի 28-ին սկել է իր համաձայնությունը Հայաստանի Հանրապետությունում համատեղ ձեռնարկություններ ստեղծելու եւ հանքերի շահարկման ձեռնարկելու ուղղությամբ, այդ իրավունքները Գրեգորիո Բեսերոյի 12 միլիոն բաժնեթղթերի դիմաց ստանալու նպատակով:

Ներկա հանգրվանում ընկերությունը գտնվում է մանրամասն բանակցությունների ընթացքում, ինչ վերաբերում է համատեղ ձեռնարկությունների պայմաններին, որոնք նշված են վերեւը եւ վերաբերում են 11 միլիոն տոննա հանքանյութի զտմանը, որ ասփոխանյակցվել է յուրաքանչյուր տոննայից 1.5 գրամ ոսկի կորզելու չափով, ընդհանուր 528 հազար ունցիա ոսկի ծավալով: Ներկայումս ընկերությունը միջոցներ է ձեռք առնում VSE-ի պահանջները բավարարելու ուղղությամբ, Վանկուվերի բորսայի վավերացումը ստանալու նպատակով:

Ըստ նույն երջաբերականի, բաժնեթղթերի բաց վաճառքն արդեն սկսվել է 1993 թ. հուլիսի 2-ին, համապատասխան ծանուցագրերով: Բաժնեթղթերի թիվն է 1.950.001 հատ: Դրանցից 200.000 հատը առաջարկվել է ընկերության տնօրեններին եւ վարչականներին, 1.15 միլիոն ընդհանուր արժեքով, մինչեւ 1998 թ. մայիսի 3-ը ժամկետով:

Թղթակից
Լոս Անջելես

Հ. Գ. կամ խմբագրության կողմից. Համաձայնվել, որ խիստ ուշագրավ տեղեկության հետ գործ ունենք, մանավանդ վերջին իրադարձությունների՝ դրամափոխանակության, սեփական դրամի թողարկման շուրջ խոսակցությունների ֆոնի վրա: Պարզվում է, մեր ընդերքի, մեր բնական հարստությունների վրա ինչ-որ «որոշակի իրավունքներ» ձեռք բերած ֆիրմա նույնիսկ ծրագրեր է կազմում դրանց «շահարկման» ուղղությամբ:

Պարզելու համար, թե որքանո՞վ է հիշատակված փաստը համապատասխանում իրականությանը, որքանո՞վ են տեղյակ Հայաստանի համապատասխան գերատեսչություններում այս գործընթացին, ո՞րն է Հայաստանի շահը, տեղյա՞կ են Ռուսաստանում մեր՝ նման «համագործակցությանը» եւ այլն, դիմեցինք ՀՀ արդյունաբերության նախարարություն:

Նախարարության լեռնամետալուրգիական արդյունաբերության գլխավոր վարչության պետ Սերգեյ Հովակիմյանից տեղեկացանք, որ իրոք Rome Resourses LTD ֆիրման ներկայացնող անձինք, հանդես գալով իբրեւ աշխատանքների պատվիրատու, վերադառ, եղել են Հայաստանում, համագործակցության հնարավորության մասին բանակցություններ տարել ՀՀ արդյունաբերության նախարարությունում: Սակայն այդ խոսակցությունները, որոնց արդյունքում ոչ մի պայմանագրեր չեն ստորագրվել, վերաբերել են զուտ ոսկու հարստացված հանքանյութից հարուստ մասն անջատելուց հետո մնացած «պոչուկների» (մնացորդների) վերամշակմանը: Այս մնացորդները, որոնցից նմուշներ են հատկացվել հանդիպակաց կողմին, նույնպես պարունակում են աննշան քանակությամբ ոսկի, արծաթ եւ այլ արժեքավոր տարրեր: Սակայն դրանք վերամշակելու հնարավորություն մենք առայժմ չունենք: Այդ հանգամանքով էին թելադրված համագործակցության մասին մեր բանակցությունները: Սակայն նույնիսկ այդպիսի համագործակցության դեպքում մեր համար ընդունելի չեն առաջարկվող պայմանները (համատեղ արդյունահանումից ստացված շահաբաժնի 55 տոկոսը մեզ, 45-ը՝ իրենց, ինչպես որ իրենք առաջարկում էին): Պայմանները մեզ համար ընդունելի կարող են լինել, երբ մեր շահաբաժինը կկազմի 75 տոկոս:

Իսկ ինչ վերաբերում է նրան, թե գան Հայաստանում հետախուզական աշխատանքներ կատարեն (բացի ոսկուց գազ ու նավթ փնտրեն), ընդ որում՝ ամբողջ տարածքով, ապա հավանական է, որ դա անձնական կամ մի խումբ սպեկուլյանտների հնարած մի բան է, մենք նման երաշխիքներ չենք տվել: Ուստի, թե ինչ ծրագրեր ու առաջարկներ իրենց կարող են ունենալ, դա այլ հարց է: Ինչ վերաբերում է, թե ինչ կարող է լինել, ապա կարող է լինել ամեն ինչ: Նման բաներից մենք ոչինչ չգիտենք: Իսկ ինչ պատահել է, կամ կարող էր պատահել... ամեն դեպքում այդ մասին պետք է տեղեկանալ ՀՀ պաշտպանության նախարարությունից:

Եւ 11 մլն տոննա ծավալի ոսկու հանքանյութի զտման իրավունքին առնչվող եւ առհասարակ որեւէ թվային տվյալներով ամրագրված պայմանավորվածություն ուղղակի չի եղել: Ռուսաստանը տեղյակ է, թե ոչ այս խոսակցություններին, դժվար է ասել: Համենայն դեպս, հայկական կողմը պարտավոր չէ զեկուցելու Ռուսաստանին իր ծրագրերի մասին, առավել եւս, երբ դրանք առայժմ լոկ խոսակցություններ են համագործակցության հնարավորությունների մասին:

Իսկ ՀՀ կառավարությունում ծանո՞թ են տեղեկություն ունե՞ն այս գործընթացի մասին: Ընդհանուր առմամբ, այս տեղեկության մասին կարելի է ասել, որ այն 99 տոկոսով չի համապատասխանում իրականությանը, ընդգծում է Սերգեյ Հովակիմյանը: Նպատա՞կը՝ հիշատակված ֆիրմայի կամ այլ շահագրգիռ կողմերի իրենց գործունեության համար նոր շուկաների ձգտելն է, դրան զուգահեռ, գուցե դրանից առավել, նման տեղեկատվություն տարածելով մրցակիցների կամ գործընկերների աչքում իրենց հեղինակությունը, վարկը բարձրացնելը:

ՄԱՐՏԱ ԲԵԳՅԱՆ

Միջազգային

«Աշտարակ-93» երգչախմբային արվեստի միջազգային փառատոն

Օգոստոսի 21-ին, շաբաթ օրը, Աշտարակում բացվեց երգչախմբային երաժշտության «Աշտարակ-93» միջազգային փառատոնը, որի կազմակերպիչներն են ՀՀ մշակույթի նախարարությունը եւ Աշտարակի շրջխորհուրդը:

Փառատոնին մասնակցում են Հայաստանի ռադիոյի եւ հեռուստատեսության կամերային երգչախումբը (ղեկ.՝ Տիգրան Հեքեքյան, որը նաեւ փառատոնի նախագահն է), Մոսկվայի հայկական կամերային նվագախումբը (ղեկ.՝ Նելլի Անդրեասյան), Գյումրիի մշակույթի կենտրոնի երգչախումբը (ղեկ.՝ Ռոբերտ Մլքեյան) եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունից՝ Թեհրանի երգարվեստի եւ հեղափոխական երաժշտության կենտրոնի երգչախումբը, որը ղեկավարում է հայազգի Գուրգեն Սովսիսյանը եւ որի կազմում են, իրանցիներից բացի, իրանահայ երգիչ-երգչուհիներ: Մինչեւ վերջին պահը սպասվում էր վրացական երգչախմբի ժամանումը, սակայն նրանք այդպես էլ չեկան:

Ինչպես ասաց հանրապետության մշակույթի նախարար Հակոբ Մովսեսը, այս փառատոնի, որն, իր բնութագրմամբ, անկախ Հայաստանում փաստորեն առաջին միջազգային փառատոնն է, հիմնական հատկանիշն այն է, որ այս դժվարին պատերազմական օրերին ժողովուրդը հետաքրքրություն է ցուցաբերում արվեստի նկատմամբ: Նա հատուկ շնորհակալություն հայտնեց հրավերն ընդունած երգչախմբերին եւ հատկապես իրանցի արվեստագետներին, որոնց ծանապարհը Մեղրիից Աշտարակ, իր խոսքերով, «ողջակական էր»:

Երեւանում Իրանի դեսպանատան պատասխանատու աշխատակից պրն. Քոլեյնին փառատոնի հանդիսավոր բացմանը եւս մեկ անգամ ընդգծեց, որ հայ եւ պարսիկ ժողովուրդների պատմությունները սերտորեն կապված են միմյանց, «եւ նույնիսկ նույն ավին է նվագում հայ եւ պարսիկ ծերունին»: Նա հույս հայտնեց, որ այս փառատոնը կվերահաստատի հինավուրց հայ-իրանական կապերը: Այդ օրը ելույթ ունեցան բոլոր չորս երգչախմբերը: Ծրագրում էին ռուսական դասական եւ հոգեւոր երաժշտության, պարսկական ժողովրդական եւ հոգեւոր երգեր (հանդիսատեսներով լեցուն դահլիճը ոտքի կանգնեց, երբ Թեհրանի երգչախումբը մեծ ոգեւորությամբ կատարեց Իրանի ազգային օրհներգը), հայկական ժողովրդական, ազգային եւ ազգագրական երգեր, եւ, իհարկե, անմահ Կոմիտաս: Հետաքրքրական է, եւ նաեւ խորհրդանշական, որ հարեւան պարսկական երկրի երգչախումբը կատարեց նաեւ հայկական ժողովրդական երգեր: Մոսկվայի հայկական կամերային երգչախմբի (որի Հայաստան գալու ծախսերը հոգացել է վերջին տարիներին հայտնի դարձած մեկենաս Սերժ Զիլալյանի գլխավորած Մոսկվայի հայկական համագումարը) կատարած «Հայրապետական մաղթանքը» եւ հեռուստառադիոյի կամերային երգչախմբի ներգրական սփիրիչուել, ու եւ անգլիական երգերի կատարումն ու ..նացան ներկաների ամենաջերմ ընդունելությանը: Մեծ Գրեգուհի ընթացքում ՀՀ խորհրդարանի մշակույթի եւ գիտության հանձնաժողովի նախագահ, գիտությունների ակադեմիայի թղթակից-անդամ Ռաֆայել Ղազարյանը այդ կատարումներով իր հիացմունքը հայտնեց:

Կիրակի օրը 13-րդ դարի սքանչելի կոթող Սաղմոսավանքում, հիանալի ակուստիկ պայմաններում բոլոր երգչախմբերը ելույթ ունեցան մեկական երգով: Մի ինչ անսովոր էր, բայց նաեւ հուզիչ հայկական վանքում պարսկական հոգեւոր երգերի կատարումը:

Չնայած կազմակերպական որոշ բացթողումներին, որոնք ներկայիս պայմաններում երեւի թե անխուսափելի են, երաժիշտները չէին տրտնջում, մանավանդ, որ փառատոնի երիտասարդ՝ 20-25-ամյա կազմակերպիչներին (Բ. Աստվածատրյան, Վ. Խաչիկյան, Մ. Տերյան...) հաջողվեց ստեղծել իսկական բարյացակամ, ջերմ մթնոլորտ:

Իսկ երեկոյան Աշտարակի մշակույթի պալատում կրկին համերգ էր՝ ելույթ ունեցան երեւանցիները: Երեկ երեկոյան փառատոնում «իրանական օր» էր՝ Թեհրանի երգչախմբի մենահամերգն էր:

Օգոստոսի 25-ին, ժ. 17-ին Երեւանի Ա. Խաչատրյանի անվան Մեծ համերգասրահում տեղի կունենա փառատոնի եզրափակիչ համերգը:

ԳՈՒՐԳԵՆ ԽԱՃԱԿՅԱՆ

Իրավական

Ուշացած նամակներ ՀՀ դատախազությունից

«Այսօրվա մեր հանդիպման անհրաժեշտությունը թելադրված է ՀՀ դատախազության ներքական աշխատողների իրավական վեճերն ուժային միջոցներով լուծելու նրանց որդեգրած քաղաքականությամբ», երեկ Հայաստանի քաղաքացիների միության, Հայաստանի ավիասորների իրավունքների պաշտպանության խորհրդի եւ Սախարովի անվան հայ իրավապաշտպանների հիմնադրամի կազմակերպած մամուլի ասուլիսում հայտարարեց վերջինիս ներկայացուցիչ, ՀՀ Գխ պատգամավոր Աղասի Արշակյանը: Առուլիսի առիթը, ինչպես պրն. Արշակյանը նշեց, «օգոստոսի 19-ին մեր պաշտպանյալների ստացած պաշտոնական նամակներն են»: Իրադրությունը խորհրդավոր չդարձնելու համար ասենք, որ պաշտպանյալները՝ Հայաստանի քաղաքացիական ավիացիայի վարչության նախկին նախագահ Դմիտրի Աղբաշյանը եւ նրա հետ միասին իրավապահ մարմինների կողմից մեղադրյալների դերում հայտնված Ռաֆայել Մելքոնյանն ու Հովհաննես Միրիջանյանն էին: Օգոստոսի 18-ին Դմիտրի Աղբաշյանը հեռախոսազանգ է ստանում հանրապետական դատախազության կարեւորագույն գործերով քննիչ Վարդան Խալաֆյանից այն մասին, թե ինչու մեղադրյալները չեն բարեհաճում գալ եւ ծանոթանալ արդեն ավարտված իրենց քրեական գործին: Պրն. Աղբաշյանը պատասխանել է, որ իրեն առաջին անգամ է տեղեկացվում այդ մասին: Հաջորդ օրը նրա եւ Մելքոնյանի ու Միրիջանյանի փոստարկղերում հայտնվում են պաշտոնական նամակներ, 2-ը Աղբաշյանին եւ 3-ական մյուսներին: Հուլիսի 29-ին եւ օգոստոսի 4-ին թվագրված նամակներով ՀՀ դատախազությունից հայտնվել է, որ քրեական գործն ավարտվել է եւ առաջարկվել է կարճ ժամկետում փաստաբանի հետ միասին օգտվել իրավունքից քրեական գործին ծանոթանալու համար, եւ երբ մեղադրյալները կձգձգեն գործին ծանոթանալը, արդեն առանց նրանց մեկ շաբաթվա ընթացքում գործը կհանձնվի Գերագույն դատարան: Օգոստոսի 10-ի ամսաթիվը կրող նամակում ծանուցվում է, որ հաշվի առնելով, որ քրեական գործերին ծանոթանալը դիտավորյալ ձգձգվում է, դատախազությունը ծանոթանալու համար սահմանում է ժամկետ մինչեւ օգոստոսի 13-ը, որից հետո, չներկայանալու դեպքում, նախաքննությունը կավարտվի առանց գործին ծանոթանալու: Ակնհայտ է, որ ոմանց ձեռնտու է եղել այս նամակների նույն ժամկետներում տեղ հասնելը, այլապես անհասկանալի է, թե ինչպես է, որ եւ օգոստոսի 10-ի, եւ հուլիսի 29-ի նամակները տեղ են հասել նույն օրը, միաժամանակ երեք հասցեատերերին: Ի դեպ, օգոստոսի 3-ին Աղբաշյանն իր փաստաբանի հետ եղել է հանրապետության գլխավոր դատախազի մոտ, որի մոտ այդ ժամանակ եղել է նաեւ քննչական մասի ղեկավար Գյոզալյանը, եւ այդ ընթացքում ոչ մի խոսք չի եղել քրեական գործի ավարտի մասին:

Երբ իշխանությունները ցանկացան այս գործին տալ ցուցադրական բնույթ, մենք էլ կփորձենք նույնն անել, նշվեց ասուլիսում: Նաեւ այս հանգամանքից ելնելով է, որ Աղբաշյանը, Մելքոնյանը եւ Միրիջանյանը հոկտեմբերի 3-ին կայանալիք ՀՀ Գխ կրկնական ընտրություններում առաջադրվել են պատգամավորության թեկնածուներ:

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

«Սիս» գրավատուն

Գրավատունը գրավի դիմաց վճարում է կանխիկ դրամ բոլոր ցանկացողներին: Ընդունվում են նաեւ ավանդներ կազմակերպություններից եւ անհատ մարդկանցից

● եռամսյա ավանդի դեպքում 45 տոկոս

● վեցամսյա ավանդի դեպքում 120 տոկոս

● տարեկան ավանդի դեպքում 360 տոկոս

Գրավատունը երաշխավորում է իր բոլոր տեսակի գործողությունները

58.92.79

Գրավատունը աշխատում է 10-16, հանգստյան օրը կիրակի:
Երեւան, Աղայան 9
Արամյան փողոց, «Ռուբեն» խանութի բակում

ԻՆԿՈ

«ԻՆԿՈ» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղը կատարում է արագ դրամական փոխանցումներ
ՈՒԿՐԱԻՆԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ընդունում է հայտեր ԱՊՀ այլ երկրներից Հայաստան եւ հակառակը փոխանցումներ կատարելու համար:

Հասցեն Վազգեն Սարգսյանի փողոց 26, հեռախոս 56-59-74, 56-37-25

PUBLISHER

digitised by A.R.A.R.@

Հարց

Երևան. Հետևենք մեր քաղաքի արտաքինին

Որքան էլ ժամանակը դժվարություններ բերի, որքան էլ Երևանը մռայլ-վանող, անխնամ-փնթի, գորշ-փնթփնթան դառնա, միևնույն է, մենք սիրում ենք Երևանը: Դժվարությունները, որ վանող քողով են պատում քաղաքը, ժամանակավոր են, կանցնեն, կգնան, քաղաքը կմնա հավիտյան:

Մյուս կողմից, որքան էլ դժնի-դառնահամ լինի այսօրվա ժամանակը, նույնիսկ մեղալի տես ունի իր դրական կողմը: Երևանում, հասկանալ սեփական տների բազմանալում, վեր խոյացող նոր շինությունները. ապարանք ու դղյակ, ամրոց ու պալատ հիշեցնող երկհարկ-քառահարկ տներ, կամարակապ ու քանդակազարդ, հայկական շինաքարի ու հայ ճարտարապետության ավանդների օգտագործմամբ, շքամուտքը զարդարող փոքրիկ դեկորատիվ դարպասներով՝ հաճախ անգլիական կամ ճապոնական դարկային ավեսաի գծերով: Բայց ինչու են շատերը քարկոծում ազատությունը: Ես էլ, ահա, քարը ձեռքիս եմ սկսել: Որովհետև ազատությունը շատ նոր ու անծանոթ դժվարություններ բերեց...

Քաղաքի տեսքը հիմա ավելի շատ աղավաղում են դիտակ-գնացուցակները: Ամենուր ու միահամուռ, ամեն քայլափոխի՝ ստվարաթղթի գորշ կտորներ, ծխախոտի փաթեթի գունազեղ կտորներ՝ վաճառվող ապրանքի գներով, նաև մի կերպ գրած, տառասխալներով, հայերեն-ռուսերեն-անգլերեն իրար խառնած: Ստվարաթղթի կտորներ ու բրդի դաստառիկներ խանութ-վաճառասեղանների դռներին, փողոցային սյուներին, ազդագրատներին, ուր նայես, ուր աչքդ կտրի՝ գործնական այլանդակություն:

Լավ է, սեղանիկներից ազատվեցինք. մարդիկ իրենց նախնական կապիտալը կուտակեցին, խանութ ու կրպակ հիմնեցին: Իսկ գնացուցակները՝ ինչ հոգ, օրը մեջ փոխվում է գինը, ժամանակավոր է դիտակն ու կարևոր չէ տեսքը:

լիս արդրանքների անունով ու գնի շարժական տեղով: Ինչ մի դժվար բան է: Բայց և ինչու անել, եթե ոչ ոք չի պահանջում, եթե ոչ ոք քաղաքի արտաքին տեսքին տեր չի կանգնում, եթե ամեն ինչ թողնված է վաճառողի անձնական նախաձեռնությանն ու ճաշակին:

Եվ եթե միայն ժամանակավոր գնացուցակները լինեն: Ամենուր, խանութների անվանումներում, մեծ ու փոքր ազդագրերում, հասկանալ

Ոչ, տեսքը միշտ է կարևոր, կարևոր է այն պատճառով, որ կյանքում ամեն ինչ է ժամանակավոր: Բավ է համեմատել քաղաքի ճակատին այսպիսի դիտակ-խարան կախողների արտաքին տեսքը. նրանք կարգի են բերում իրենց տեսքն ամեն առավոտ, որ հաջորդ առավոտ կրկնեն նույն ծեսը: Գները երբեմն մեկ օրից էլ երկար կյանք չեն ունենում, էլ չեմ ասում, որ հնացած գնացուցակները, ավելորդ գունազեղ թղթերը նրանք չեն էլ պոկում, վրայից-կողքից են նորը փակցնում: Պատշաճ հարգանքով եմ լցվում նոր վաճառասների այն տերերի հանդեպ, որ ներսից-դրսից իրենց սրահները կոկիկացնելով, արտաքին գնացուցակներին էլ պատշաճ տեսք են տալիս՝ ստվարաթղթից ավելի կայուն ու գեղեցիկ նյութերից շնորհքով ցուցակներ են կախ տա-

կինոֆիլմերի ազդերում տձևություն ու տհաճություն, տառասխալ, անկումների կնիք: Եվ այսպես ողջ քաղաքը խայտաբղետ խորվիլակի գնչուհիների մեջ:

Ինչ օգուտ գրելուց, հոգնած տարուբերում է գլուխն ընթերցողը, գիտենք, գիտենք: Ինչ օգուտ գրելուց, ասում եմ ես, գրվել է այս մասին, ես էլ եմ գրել: Գուցե ավելի լավ կլինի, գնամ-պոկեմ այդ ցուցակները, ուղղեմ սխալները: Երբեմն անում եմ, երբեմն սիրով են ընդունում, երբեմն՝ քամահրանքով, երկու ձեռքով ողջ քաղաքը չես ավլի: Մնում է գրելը, թեկուզ կրկնելը:

Օդերայի գործվածքեղենի խանութի անգլերեն ցուցանակը սխալ է, կորսված է վերջնատառը, որի հետևանքով է ոչ թե գործվածքեղեն, այլ կտոր բառը, այն էլ լավագույն դեպքում, որովհետև մի տառ էլ թարս է փակցվել ու ստացվել մի բառ, cloth, որ անգլերենում գոյություն չունի: Լավ, ասենք օտար լեզու է, մարդիկ վրիպում են (թող վրիպեն որտեղ ուզում են, ոչ այստեղ), հապա Կիևյան փողոցի մթերային խանութ-ճկողն ինչու է վրիպել՝ ինքն իրեն մժերք կոչել (ընդամենը թ տառը թարս փակցնելով): Կինո «Հրազդանում» էլ «Օկեան» ֆիլմն է գնում, օվկիանոս բառը չգիտեն, ինչ է... Ոչ, ես մտադիր չեմ թղթի վրա քաղաքային ողջ տեսքը սրբագրելու: Պարզապես խնդրում-պահանջում եմ, քաղաք, քաղաքային իշխանություններ և անհատ տերեր, տեր կանգնենք քաղաքի տեսքին: Քանզի տեսքը չէ լոկ, այլ արտաքին ու մտածելակերպ, ճաշակ ու դեմք. դիտակ-գնացուցակ-ազդագրերի պատրանք՝ նաև ազգային մշակույթի կարևորագույն մասը՝ լեզուն, որ ոչ մի անհատ իրավունք չունի հանրահայտորեն, բոլորի աչքի առաջ աղավաղելու:

ԳԱՅԱՆԵ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ծ.Գ. Հարցի շատ պարզ լուծումը վաղուց ի վեր գործում է Ֆրանսիայում. օտարալեզու ցուցանակների նկատմամբ գործում են տեսչական հարկերի, իսկ ֆրանսերենի հասարակական (ազդ. ցուցակ, անվանում ևն) աղավաղումների նկատմամբ՝ տեսչական տուգանքների մեխանիզմները: Անհրաժեշտ է, որ մեր Լեզվի մասին օրենքով նախատեսված Լեզվի տեսչական վարչությունն անհետաձգելիորեն մշակի քաղաքի տեսքի վրա բացասաբար ազդող գրերի վերացման հարկային-տուգանային օրենքներ: ■

Ադրբեջան

Մուղանի մուղամները ադրբեջանական սիմֆոնիայում

Օգոստոսի 17-ին հրավիրված Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսի արտակարգ նիստում քննարկվում էր Մուղանի Թալիշական Հանրապետության խնդիրը: Այս հանրապետության առաջացումը բավականին յուրօրինակ երևույթ է Ադրբեջանի ալդի քաղաքականության մեջ: Կարելի է բավականին հետաքրքիր զուգահեռներ անցկացնել քաղաքական հորիզոնում հայտնված երկու նոր անձանց՝ Սուրաթ Հուսեյնովի և Ալիքրամ Գումբեթովի միջև: Նրանք երկուսն էլ նորակազմ բանակի գնդապետներ են, երկուսն էլ բարձր տնտեսական պաշտոնների են եղել, հետևաբար կապակցվում են մաֆիայի հետ կապերի և Ռուսաստանի դրածո լինելու մեջ, երկուսն էլ մեծ քաղաքականության մեջ հայտնվեցին միաժամանակ և, ի դեպ, նրանք ընկերներ են:

Բայց ամենահետաքրքիրն այս գնդապետների մոլուցքն է՝ ուրիշների համար իշխանության ճանապարհ հարթելու գործում: Գումբեթովը քանիցս ուղղակի և անուղղակի կերպով հասկացրել է, որ Ադրբեջանի նախագահի պաշտոնում ինքը կուզենար տեսնել Այազ Մութալիբովին: Ընդհանրապես, թալիշական ղեկավարը շատ հակասական տեղեկություններ է տալիս իր կողմից հանրապետության ստեղծման նպատակի մասին: «Ազատություն» ռադիոկայանին նա հայտարարում է, որ Ադրբեջանում բնակվում են մեկ միլիոն թալիշներ, որոնց իրավահավասարության երաշխիքը Մութալիբովն է, իսկ մեկ այլ առիթով հայտարարում Ադրբեջանը ֆեդերատիվ պետության վերափոխելու պահանջի մասին: Այս վերջին խնդիրը բավականին տարօրինակ է հնչում, որ ֆեդերալիզմի գաղափարը հնչեց ոչ թե Ադրբեջանի հյուսիսից, որտեղ լեզգիները շուրջ երկու տարի է ազատագրական պայքար են տանում, և ոչ էլ Ղարաբաղից, որն արդեն հինգերորդ տարին պայքարում է Ադրբեջանի կազմից դուրս գալու համար: Խաչնակցային երկիր ստեղծելու պահանջ դրվեց իրանական թալիշ ժողովրդով բնակեցված Լենքորանից, որը համարվում էր համեմատաբար կայուն շրջան:

Կարելի է կարծել, որ Ադրբեջանում իշխանության անցած նոր ուժերը ֆեդերատիվ պետության խայծը փորձում են մատուցել այդ կայսրության մյուս ժողովուրդներին: Ադրբեջանի նախկին նախագահ Էլչիբեյը Ալիքրամ Գումբեթովի անձնական թշնամին էր: Սակայն Գումբեթովն իր հանրապետությունը հռչակեց Էլչիբեյի անկման ժամանակ, ընդ որում առատորեն օգտագործելով «պանթուրքիզմի դեմ պայքարի» լոզունգը: Պարսկախոս թալիշների ինքնավարության ստեղծումը, բնականաբար, չէր կարող վրիպել հարևան Իրանի ուշադրությունից: Ադրբեջանը Մուղանի Հանրապետության երկամսյա գոյությունից խիստ անհանգստացավ միայն Վելայաթիի Ադրբեջանում գտնվելու օրը, կամենալով վերջինիս ուշադրությունը բևեռել խնդրի վրա: Եվ դա բնական էր, քանի որ Ֆիզուլու և Ջեբրայիլի խնդիրը անդրաժամանորեն կծներ այդ շրջաններից դեպի Իրան սահմանախախտների հարցը: Իմանալով Իրանի վերաբերմունքը մի խնդրի մասին, կարելի էր գուշակել նրա ռեակցիան մյուս խնդրին:

Հարցն ավելի կոնկրետացնելու համար Ադրբեջանի ներքին գործերի նախարար Վագիֆ Նովրուզովը նշեց, որ հայտնի են Գումբեթովի և իրանամետ Հըզբոլլահ ծայրահեղական խմբավորման կապերի մասին, իսկ Ալիևը հանրապետության մասնատման միտումների մեջ մեղադրեց դրսի ուժերին, նշելով, որ Ռուսաստանը չի խառնվում Ադրբեջանի ներքին գործերին:

Ինչևէ, օգոստոսի 20-ին Գյանջայում անցկացվող Նախարարների խորհրդի ընդլայնված նիստում հանկարծ հայտնվեց և «մեղայական» ելույթ ունեցավ Գումբեթովը: Նա ասաց, որ Մուղանի Թալիշական Հանրապետության հռչակումը հետապնդում է զուտ շրջանի տնտեսական զարգացման մտադրություն և Ադրբեջանի կազմից դուրս գալու նպատակ չի դրված: Իհարկե, այս առիթով արժե հիշել Ռուսաստանի Ուրալյան հանրապետության ստեղծումը և դրա «տնտեսական» հիմնավորումը:

ԱՐԱՄ ԵՆՈՔՅԱՆ

AMERICAN UNIVERSITY OF ARMENIA
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայտարարում է ընդունելություն նոր մասնագիտությամբ «Դիվանագիտություն» ծրագրով

1993 թ. սեպտեմբերին կկրկնի այն ուսանողների ընդունելությունը, ովքեր փափագում են ստանալ դիվանագիտական կրթություն:

Դիվանագիտության (Քաղաքագիտության) մագիստրոսի աստիճանը (M. S. in Political Science) կշնորհվի երկու տարվա դասընթացը հաջողությամբ ավարտածներին:

ՀԱՀ ընդունվելու համար անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն: Անհրաժեշտ են նաև անգլերեն լեզվի հիմնավոր գիտելիքներ:

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետևյալ փաստաթղթերը.
1. Լրացված դիմումնագիր
2. Դիպլոմի և ներդիրի պատճենները հայերեն և անգլերեն լեզուներով, անգլերեն օրինակը նոտարի կողմից հաստատված
3. Երեք նամակ-բնութագիր

Կանխավճարը 400 ռուբլի է, որը պետք է մուծել փաստաթղթերը հանձնելիս: Փաստաթղթերի հանձնման վերջին ժամկետը սեպտեմբերի 17-ն է:

Դիմորդները սեպտեմբերի վերջին կհանձնեն անգլերեն լեզվի քննություն, ինչպես նաև կմասնակցեն հարցազրույցի: Վերջնական ընդունելությունը կկատարվի նախապատրաստական փուլում դիմորդների հաջողությունների և տվյալ ծրագրի համար անհրաժեշտ բնագավառի քննական արդյունքների հիման վրա:

Ուսումը կտևի երկու տարի: Ուսման վարձը տարեկան 105.000 ռուբլի է: ՀԱՀ-ը նախատեսում է ֆինանսական աջակցություն կրթաթոշակների ձևով:

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել ՀԱՀ-ի Ընդունելության գրասենյակ: Հասցեն. Մարշալ Բաղրամյան 40, առաջին հարկ, թիվ 19 սենյակ: Հեռ. 27.10.85

Հատուկ դասընթացների բաժին
Հասարակական քաղաքականություն և կառավարում

Ծրագրի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդարձակ գիտելիքներ, որոնք կօժանդակեն տեսական, շրջանային, քաղաքային իշխանություններում պատասխանատու պաշտոններ զբաղեցնելու համար: Հիմնական ուշադրությունը կդրվի վերլուծական և հաղորդակցման ունակությունների զարգացմանը, քաղաքականություն ստեղծելու ընթացքներին և կառավարման արվեստաբանությանը: Ծրագիրը բաղկացած է երեք փուլից: Յուրաքանչյուր փուլի տևողությունը 10 շաբաթ է: Ուսանողները կարող են ընդգրկվել միայն մեկ կամ երկու փուլերի, ինչպես նաև ամբողջ դասընթացին:

Ծրագիրը նախատեսում է հետևյալ թեմաները.
1. Հասարակական կազմակերպություններ և կառավարում
2. Հասարակական ընթացներ և հաստատություններ
3. Կառավարություն և գործավարություն
4. Քաղաքացիություն և հասարակական բարոյագիտություն
5. Քաղաքականության ստեղծման տարբերակներ և կառավարում
6. Հասարակական քաղաքականություն, կառավարման հարցեր և փորձառություն (նախագծի նշանակում):

Առաջին և երկրորդ թեմաները կառաջարկվեն առաջին եռամսյակում: Երրորդ և չորրորդը՝ երկրորդ եռամսյակում, իսկ հինգերորդ և վեցերորդը՝ երրորդում: Յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջում կտրվի վկայական: Բոլոր երեք փուլերին մասնակցողները կստանան սերտիֆիկատ մեկ տարվա դասընթացի համար «Հասարակական քաղաքականություն և ղեկավարում» մասնագիտությունից:

Դիմորդները կարող են լինել տեսական հիմնարկությունների միջին ծառայողներ, նաև Երևանի պետական համալսարանի և ժողովրդական տնտեսության ինստիտուտի դիպլոմ ունեցող շրջանավարտներ: Անգլերեն լեզվի հիմունքներին տիրապետելը ցանկալի է: Չի բացառվում նաև համընթաց թարգմանության հնարավորությունը: Ընդունվողների թիվը չի գերազանցի 30-35 հոգուց:

Դիմորդները մինչև սեպտեմբերի 17-ը պետք է ներկայացնեն դիպլոմի և միջուկի պատճեն:

Դասընթացները կսկսվեն հոկտեմբերի 11-ին և տեղի կունենան երեկոյան ժամերին: Յուրաքանչյուր փուլի արժեքն է 10.000 ռուբլի: Բոլոր նրանք, ովքեր չեն կարող վճարել այդ գումարը, պետք է դիմեն Հատուկ դասընթացների բաժին կրթաթոշակ ստանալու:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 27.16.29, 27.10.85 հեռախոսահամարներով:

Կարճ

IBM-ի վնասը 8 միլիարդ դոլլար

IBM-ը հայտարարել է այս տարվա երկրորդ կիսամյակի իր 8 միլիարդանոց վնասների մասին: Այդպիսի արժեք ունեն ծրագիրը, որը պիտի օգներ կորպորացիային «չուզվել» արագափոխ կոմպյուտերային բիզնեսի պայմաններում: Երբեմն աշխատանքից ազատումների իր քաղաքականությամբ հայտնի կորպորացիան հայտարարել է, որ 35 հազար տեղով կկրճատի աշխատատեղերը, որը, ըստ նախագահ Լու Գերստների, կլինի վերջին միջոցը կառուցվածքային վերակառուցման բնագավառում: IBM-ը ընդհանուր առմամբ 9.9 մլրդ դոլլար է ծախսել, ձգտելով նվազեցնել 1993-ի երկրորդ կիսամյակի ծախսերը: Դրանցից 6 մլրդ-ը կվճարվի ազատվածներին, որոնց մեծ մասը կլինի ԱՄՆ-ի սահմաններից դուրս: Մնացած 2.9 միլիարդը կգնա հզորությունների նվազեցման վրա, օֆիսների կրճատման և դրանց հետ կապված ծախսերի վրա: Կորպորացիան կրճատել է նաև շահաբաժինները, որ տրվում էին բաժնետերերին, ավելի քան երկու անգամ:

Բրազիլիայում նոր տարադրամ, թվով յոթերորդը

Բրազիլիայի նախագահ Իտամար Ֆրանկոն հրաման է արձակել նոր տարադրամի ներդրման մասին, որը կոչված է փոխարինելու արժեզրկումից թուլացած կրուզեյրոն: Նոր դրամները, որոնք պիտի կոչվեն «իրական կրուզեյրոներ» կամ «իսկական կրուզեյրոներ», կլինեն թվով յոթերորդ տարադրամը, որը շրջանառության մեջ է մտցնում Բրազիլիան, երբ հաշվառման սկիզբն ընդունենք 1980 թվականը: Ֆրանկոյի վարչակազմի ներկայացուցչի խոսքերով, նոր կրուզեյրոն «կուտի» երեք ավելորդ զրոները, որոնք շատ տարածված են ներկա դրամանիշերի վրա: Իսկ այսօր Բրազիլիայի ամենամեծ դրամանիշն ունի 500 հազար կրուզեյրո արժողություն:

Չինաստանը տարեկան 18 մլրդ դոլլար է կորցնում հարկերի չվճարումից

Ըստ չինական մամուլի հաղորդագրությունների, Պեկինը հարկային մուծումների զգալի ավելացում է սպասում արտասահմանյան կապիտալով ձեռնարկություններից: Այս տարվա առաջին 6 ամիսների ընթացքում արտասահմանյան ձեռնարկություններից գանձված հարկերի գումարը կազմել է 8.1 մլրդ յուան (1.4 մլրդ դոլլար), որը 65.9 տոկոսով բարձր է նախորդ տարվա ցուցանիշից: Չինական ընկերություններից մուծվող հարկերի հանրագումարը նույնպես ավելացել է 12.4 տոկոսով: Պաշտոնական վիճակագրության տվյալներով, հարկերի չվճարման հետևանքով Չինաստանը տարեկան կորցնում է մոտ 100 մլրդ յուան (18 մլրդ դոլլար):

Ընկնում է ճապոնացիների գնողունակությունը

Հուլիսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ մեքենաների վաճառքը Ճապոնիայում նվազել է 10.8 տոկոսով: Արտասահմանյան ավտոմեքենաների ծավալը նվազել է 11.2 տոկոսով: Այս ամենը խոսում է երկրում շարունակվող տնտեսական անկման պայմաններում ազգաբնակչության գնողունակության անկման մասին:

Հունական վարկային բանկ Ռումինիայում

Հունական վարկային դրամատունը և Վերակառուցման ու զարգացման եվրոպական դրամատունը աշխատանքներ են տանում 100 տոկոսանոց օտարերկրյա կապիտալով առաջին ռումինական դրամատան կազմակերպման ուղղությամբ: Նոր բուխարեստյան դրամատանը վարկային բանկին կպատկանի հիմնադրամի 60 տոկոսը, ՎԶԵԲ-ը իր տնօրինության տակ կունենա 25 տոկոսը: Վարկային դրամատան բաժնեմասից «Ալֆա Ֆայնենսը» կստանա իր 15 տոկոսանոց բաժինը, քանզի հենց այս ընկերությունն է մշակել նոր դրամատան կազմակերպական կառուցվածքը: Ցայսօր Ռումինիայում, կոմունիստական կարգերի վերացումից հետո, հույները այստեղ ստեղծել են 714 համատեղ ձեռնարկություններ:

Էկո-Ֆոտո

digitised by A.R.A.R.@

Փորձագիտական

ՎՐԱՑԱԿԱՆ ԴԺԲԱԽՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

կամ բարեկամ տեղաբնիկ հարեւանի վրա հայացք կողքից

Կտրոններ

Դրամական վերջին բարեփոխումը կամ, ռուսական Կենտրոնական բանկի խաբեությունը նախկին ԽՍՀՄ առանց այդ էլ բզկտված բնակչությանը հասցրեց սովի եզրին։ Այս ամենն ասվում է առանց չափազանցության։ Հայաստանի քաղաքացիներին օգտակար կլիներ ծանոթանալ, թե ինչպես են ապրում այժմ ազատ Վրաստանի քաղաքացիները, շարքային քաղաքացիները։

Նրանց մոտ լույս կա՝ այսինքն, էլեկտրականություն, օրական 24 ժամ (նկատի ունենք Թբիլիսին), կա գազ, որից մենք արդեն վաղուց զրկված ենք, եւ, դատելով ըստ ամենայնի, երկար ժամանակով կա հաց՝ առայժմ կտրոններով, որի համար հարկ է լինում երկար, հերթում կանգնել, հաճախ վաղ առավոտից, երբեմն էլ՝ դեռ երեկոյանից։ Հերթ կանգնածներից յուրաքանչյուրին տալիս են երեք կիլոգրամ հաց։ Հացի գինը 50-60 կտրոն է (այսինքն՝ վրացական նոր դրամ)... երբեմն սեւ հաց է լինում՝ 45 կտրոնով, երբեմն դարի՝ 70 կտրոնով։ Ըստ էության ասած, դա միակ, ինչպես մեզ թվում է, մթերքն է, որ կայունորեն վաճառվում է կտրոններով։ Համառ լուրեր են շրջում, որ մտցվելու են հացի կտրոններ՝ յուրաքանչյուր անձի համար 400 գրամ։

Ի դեպ, կտրոնների մասին. դրամական միավորի այս փոխարինողը Վրաստանում արդեն այժմ գնում է 1 ռուբլու (1993 թվի) դիմաց 8 կտրոնի կուրսով։ Պատահում են 1993 թ. դրամանիշեր, որի համար ստացվող քանակը դասարկում է անգամ մեծ գումարով. օրինակ, 10 ռուբլիանոցը (ռուսական նոր դրամանիշեր) գնահատվում է շատ ավելի բարձր։ Որպեսզի որոշենք իրական գինը Թբիլիսիի շուկայում, պետք է գործել հետեւյալ տրամաբանությամբ։ Վերցնում ենք Երեւանի շուկայի գները եւ բազմապատկում 6, 7, 8 անգամ եւ այն ժամանակ կստանանք մոտավորապես Թբիլիսիի շուկայի գները, արտահայտված կտրոններով։ Օրինակ, եթե մեզ՝ Երեւանի բնակիչներիս բախտը բերի, եւ մենք կիլոն 250 ռուբլով լոլիկ գնենք, ապա կարելի է վստահ լինել, որ այս մթերքի գները Թբիլիսիում տատանվում են 1500-2300 կտրոն։ Եթե հաշվի առնենք, որ աշխատավարձի վերջին «բարձրացումից» հետո բյուջետային աշխատողների հիմնական զանգվածն ամսական ստանում է 4,5-16 հազար կտրոն, ապա կարելի է պատկերացնել մեր հարեւանների վիճակը։ Երբեմն կառավարությունը բաց է թողնում սահմանափակ օգնություն, ասենք 1 կգ շաքարավազ 162 կտրոն արժողությամբ, 200-ական գրամ յուղ կտրոնային խորհրդանշական վճարով եւ այլն։ Կա ապրանքների մի ամբողջ զանգված, որոնք սկզբունքորեն կտրոնով գնելու հնարավորություն չկա ու չի էլ եղել։ Դրանք են՝ արտասահմանյան ծխախոտը, սուրճը, կակաոն, շաքարավազը, որոնք ազատ վաճառքով կարելի է գնել միայն ռուբլով։

Եւ ընդհանրապես, շուկայում զգացվում է ռուբլու հսկայական պակաս ու կտրոնների ավելցուկ։ Մեզ թվում է, որ մենք այդ փորձը պետք է յուրացնենք ու վերլուծենք հարկ եղածի նման, որովհետեւ, եթե աստված մեր ժողովրդի գլխին դժբախտություն բերի ու անհրաժեշտ լինի մեր տարադրամը, ապա գոնե իմանանք, թե դա ինչի կհանգեցնի։ Բայց այնպիսի զգացողություն է առաջանում, որ միգուցե մենք հարկադրված լինենք մտցնել սեփական «դրամը» եւ հնարավոր է՝ կտրոնների միջոցով, այսինքն կրկնենք վրացական զավեշտը։ Ամեն դեպքում պետք է պատրաստ լինենք դեպքերի զարգացման բոլոր տարբերակներին եւ մասնավորապես՝ նաեւ դրան։

Այդ ամենի հետ մեկտեղ պետք է նշել քաղաքային տրանսպորտի լավ վիճակը. մետրոն արժե 5 կտրոն, տրոլեյբուսներն ու ավտոբուսներն աշխատում են երեւանյանից անհամեմատ լավ, թեկուզ ոչ այնպես, ինչպես առաջ, դարձյալ 5 կտրոնով։ Այդպես էլ միջքաղաքայինը. պարբերական անընդմեջ հաղորդակցություն կա Թբիլիսիից մոտ 20 կմ հեռավորության վրա գտնվող Ռուսթավի քաղաքի հետ (համեմատելի է մեր Աբովյանի հետ). էլեկտրագնացքով՝ ընդամենը 10 կտրոն, 300 կտրոն արժե սովորական երթուղային ավտոբուսը, 500՝ ճեպընթացը։ Վճարը, պետք է ասել, խորհրդանշական է տրանսպորտի համար, մեր հայկականի համեմատությամբ։ Ռուսթավիում երթուղային տաքսիները նույնպես կայուն աշխատում են՝ դարձյալ խորհրդանշական 300 կտրոնով։ Սա արդեն մայրաքաղաքին մոտ գավառ է։ Ավտոբուսներն ու տրոլեյբուսներն աշխատում են նույնքան լավ։

Աբխազիա

Երկրորդ, շատ ուժեղ տպավորություն թողնում են աբխազական իրադարձությունները, հատկապես Վրաստանի ծանր ու ձգձգվող պատերազմն Աբխազիայում։ Հարավ-օսական իրադարձություններից հետո, երբ Վրաստանի այդ ռեգիոնալ խնդրի լուծումը սառեցվեց, կողմնակի դիտողի համար անհասկանալի մնաց, թե ինչո՞ւ եւ որքան ժամանակով։ Ուղղակի տպավորություն է ստեղծվում, որ այդ խնդրից ետ քաշվեցին աբխազական նոր եւ ավելի սուր խնդրի առաջացման կապակցությամբ, որն ավելի բարդ ու ավելի կարեւոր էր Վրաստանի համար։

Սակայն այս խնդիրը նույնպես փակուղի մտավ, եւ մի բան, որն այն էապես տարբերում է հարավ-օսականից, առաջին՝ դա խնդրի միջազգայնացումն ու այն հյուսիսկովկասյան ողջ շրջանում տարածելն էր, որը խիստ ցավագին էր խփում ազգային կերտվածքին եւ երկրորդ. դա այս պատերազմի մեծամասնաբար երիտասարդ զոհերն են։ Հաճախ կարելի է հանդիպել սեւազգեստ կանանց, որոնք կրծքներին կրում են երիտասարդների պատկերներով մեդալիոններ (որոնք երեւի Աբխազիայում զոհվածներն են)։ Թերթերը լցված են մարտական գործողությունների շրջանների վերաբերյալ տեղեկություններով, ամփոփագրեր, հեռուստատեսային հաղորդումներն ու խորհրդարանի նիստերը նվիրված են այդ խնդիրներին։ Տրվում են հայտարարություններ, հղվում են սպառնալիքներ, վերջնագրեր... Մի խոսքով, երկիրն ուժգնորեն ներքաշված է պատերազմի մեջ, իսկ նման դեպքում սոցիալական խնդիրների համար ոչ ժամանակ է լինում, ոչ փող։ Արդյունքները, ըստ մեր ունեցած ղարաբաղյան փորձի, ցավոք, լավ հայտնի են։

Սակայն էական տարբերություն կա նաեւ ընկալման մեջ։ Ղարաբաղը մեզ համար կյանք էր... Չէ՞ որ Ղարաբաղի հետ էր կապված Հայաստանի գոյությունը։ Չլիներ Ղարաբաղի ամրացումը, չէին լինի նաեւ հայկական պետականության անհրաժեշտ գեոստրատեգիական նախադրյալները, եւ անհասկանալի կլինեն, թե ինչ արմատական խնդիրներ պետք է լուծի Հայաստանն այս բարդագույն շրջանում։

Աբխազիան եւս Վրաստանի գոյության համար նշանակում է ամենաէական խնդիրներից մեկի լուծում՝ այսինքն, Վրաստանը դաշնակցայի՞ն, թե միասնական պետություն է լինելու։

Վրաստանը (ծայրահեղ դեպքում առ օրս) լսել անգամ չի ուզում դաշնակցային կառուցվածքի մասին։ Այլապես անհասկանալի է, թե նրա ինչին է պետք կռվել Սուխումիում եւ ներքաշվել այս տագնապի մեջ։

Մեր կարծիքով, այս բոլոր խնդիրները լուծվելու են հարավկովկասյան տարբերակի հիման վրա, այսինքն, համաշխարհային խմբակցության կողմից Հարավկովկասում մշակված ստերեոտիպերը, որտեղ Ռուսաստանն ունի որոշիչ եւ ուղենիշ դեր, կկիրառվեն նաեւ մեր երկրի համար։ Ամեն դեպքում, ԱՄՆ-ի եւ համաշխարհային քաղաքականության մեջ առաջատար այլ երկրների կողմից բաց քարտ-բլանշը կարծես թե ստացված է։

Բարեփոխում

Երրորդը Ռուսաստանի հետ կապված, ավելի ճիշտ նրա պարտադրած խառնաշփոթն էր՝ դրամափոխության կապակցությամբ։ Վերեւում մենք արդեն ասացինք, որ Վրաստանն իրականում առանց ռուբլու ապրել չի կարող, քանի որ հիմնական սննդամթերքները, էլ չխոսենք արդյունաբերական ապրանքների, նրբախորտիկների, ոչ առաջին անհրաժեշտության առարկաների մասին, կարելի է գնել միայն ռուբլով։ Այս առումով կտրոնը Վրաստանի տնտեսությանն այդպես էլ չկցվեց։ Ախր, ինչպե՞ս կարող էր կցվել, եթե էներգասարքերը կարելի է գնել՝ միայն ռուբլով։ Նման դեպքում դժվար է պատկերացնել, թե ինչպես կարելի է Վրաստանի Հանրապետության ավերակների վրա, ռուբլով բերվող էներգասարքերի, հացի պայմաններում կառուցել նորմալ գործող տնտեսություն, այն էլ՝ սեփական տարադրամով։ Այդպիսի խնդիրներ միանգամից լուծելը մեր կարծիքով, անհնարին է։ Եւ եթե այդ ամենին ավելացնենք նաեւ անբարենպաստ միջավայրը, որը ստեղծվել է պատերազմի ու դրա հսկայական ծախսերի հետեւանքով (Է. Շեւարդնաձեի խոսքերով, Աբխազիայում պատերազմի մեկ օրը Վրաստանի վրա նստում է 50 մլն. ռուբլի), քաղաքական անբարենպաստ հետեւանքներով, ապա դժվար չի լինի կանխատեսել, թե ուր է գնում Վրաստանը եւ ուր է գնում Անդրկովկասյան ողջ շրջանը։

Ահա ռուբլու այս բոլոր տերերը, իսկ այդ դասի մեջ կարելի է մտցնել Վրաստանի Հանրապետության ողջ բնակչությանը, ցնցվեցին կենտրոնական հեռուստատեսության հաղորդած լուրից։ Վրացական կենտրոնական բանկը չկարողացավ մեղմել ծագող խնդիրները։ Պարզապես դրանից մի կողմ քաշվեց կտրոններ մտցնելով։ Արդյունքները վերը նկարագրված են։

Այսպիսով, երեւույթը տարերային բնույթ ընդունեց։ Առաջին բանը, որ տեղի ունեցավ, կտրոնի կուրսի կտրուկ բարձրացումն էր 1992 թ. ռուբլու համեմատությամբ. կտրոնն սկսեցին փոխանակել ռուբլու հետ մեկը մեկի հարաբերությամբ, այսինքն՝ վրացական կտրոնի կուրսը նշված դրամանիշերի համեմատությամբ աճեց 7,5-8 անգամ։

Վրացական տարադրամային շուկայի տարերային երկրորդ արդյունքը 1993 թ. դրամանիշերի գների բարձրացումն էր. 1993 թ. 5 հազարանոց թղթադրամը սկսեց փոխանակվել 1992 թ. թղթադրամների հետ՝ 3-4 անգամ բազմապատկված՝ այսինքն, 15-20 հազար ռուբլով, ապա կուրսը «կայունացավ»՝ 2,5 անգամ, այսինքն՝ 1993 թ. ռուբլին փոխանակվում էր 1992 թ. 2,5 ռուբլով։ Այդ կուրսը տատանվում էր կապված թղթադրամների մեծության հետ։ Լրիվ տարերայնորեն շրջանառությունից դուրս նետվեցին 1992 թ. 3, 5, 10 ու անգամ 25 ռուբլիանոցները։ Կտրուկ աճեց ամերիկյան դոլարի կուրսը, եղան դեպքեր, երբ մեկ դոլարը փոխանակվեց մինչեւ 1992 թ. թողարկված 10000 ռուբլու հետ։ Այնուհետեւ դոլարի կուրսը «կայունացավ»՝ հին թղթադրամներով մինչեւ 3-4 հազար։

Տեղի ունեցավ արտասահմանյան ապրանքների լրիվ դադարում։ Այդ ապրանքների տերերը դրանք մասամբ պահեցին, իսկ վաճառողները գները հասցրին խելահեղ չափերի. «Մարլբորո» ծխախոտի մեկ բլոկը վաճառվում էր այսպես կոչված հին փողով 40 հազար ռուբլով (դա միջին գինն էր), այդպես էլ մնացած բոլոր ապրանքները։ Դա չէր կարող չանդրադառնալ մեր փոքրիկ Հայաստանի վրա՝ ապրանքների ու տարադրամի իր շատ փոքր շուկայով, եւ «մաքսային ոչ մի պատնեշ» չկարողացավ արգելել հին թողարկման վրացական ռուբլու ներխուժումը։ Առավել եւս, որ մաքսային օրենքների ցանկացած խախտում միայն մի արդյունքի է հանգեցնում՝ կաշառքի չափերի մեծացման, որը մաքսային աշխատողները վերցնում են վրացի կամ հայ բնակիչներից։

Մեր շրջանը, այսինքն՝ Անդրկովկասը, «հաղորդակից անոթների» համակարգ է։ Դա հատկապես վերաբերում է մերձավոր երկու հարեւաններին՝ Վրաստանին ու Հայաստանին։ Երբ մենք բոլոր մակարդակներով գիտակցենք այդ փաստը, ապա միգուցե մեզ համար ավելի հեշտ լինի ապրելն ու շփումը։ Մեզ ոչ թե մաքսատուն է պետք, այլ թափանցիկ սահմաններ, ընդհանուր շուկա (փոքր անդրկովկասյան, ծայրահեղ դեպքում՝ հայ-վրացական), բայց դա սկզբունքորեն անհնարին է, քանի որ Վրաստանը ԱՊՀ-ի մեջ չի մտնում, իսկ Հայաստանը մտնում է... Այդպես էլ շարունակվում է փոխադարձ ամայացման երեւույթը. վրացական դատարկ ռուբլու հոսքը Հայաստան նույնքան անխուսափելիորեն է այն ամայացնում, ինչքան վրացական փողատերերի հիմնական զանգվածին, որոնք դրանց վրա դրդում էին անհրաժեշտը գնելու համար, իսկ այժմ դրանք, բացահայտ արժեզրկումից հետո ծախսում են, որպեսզի գոնե ինչ-որ բան ստանան։

Եւ ե՞րբ կվերջանա այս շրջապտույտը, այս ցնդաբանությունը, այս փոխադարձ հիմարացումը, ե՞րբ կգա զգոն հաշվարկի ժամանակը։ Մի՞թե միայն մաքսատան աշխատողները պետք է օգտվեն անկախացումից։ Այս երեւույթների հաշվին ձեռքերը տաքացնող եւ շարքային բնակիչներին լիովին արնաքամող, տարբեր մակարդակների ու չիների մաքսավորները։

Հանցագործություն

Շատ ուժեղ (պետք է ասել՝ մերից էապես տարբեր) տպավորություն է թողնում հանցածին իրավիճակը։ Կարելի է ասել, որ շարքային բնակչի մոտ հանցագործության խնդիրների հանդեպ առաջանում է հաշտվողական վերաբերմունք։ Այս տեղաշարժը հոգեբանական առումով նկատվում է նաեւ մեզ մոտ։ Դա շատ է անհանգստացնում։ Ախր նման իրավիճակում դաստիարակվող երիտասարդությունը սկսում է ինքնակազմակերպվել իր հանցածին սկզբունքներով ու «օրենքներով»։ Այդ դեպքում ի՞նչ Սահմանադրության մասին կարելի է խոսել։ Հասարակական կյանքի ինքնակազմակերպման օրենքները Սահմանադրությունը շուռ կտան ոտից գլուխ, կտրելով նրան հասարակությունից, ինչպես ժամանակին կոմունիստական գաղափարախոսությունն էր։ Սակայն այս բանում կարծես էական տարբերություն չկա մեր ու մեր հարեւանների միջեւ։ Սա մեր ընդհանուր ցավն է եւ թե ինչպես պետք է այն միասնաբար լուծենք, նույնպես անհասկանալի է։ Ախր, սահմանազատումը բարդացնում է իրավապահ մարմինների համագործակցության խնդիրը, եւ Ինտերպոլի փորձը հարկ է մարսել ու պատվաստել մեր սոցիալ-տնտեսական պայմաններին, որն այնքան դժվար է կապի ու հաղորդակցության միջոցների պայմաններում, մեր ազգային (սա վերաբերում է նաեւ մեր հարեւաններին) մտայնության պայմաններում։

ՅՈՒՐԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԱՐՏՈՆԱԳՐՎԱԾ «ԴԱՎԻԹ ԱՆՀԱՂԹ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է 1993-94 ՈՒՍ. ՏԱՐՎԱ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր տիպի համալսարանը հիմնված է մշակութաբանական համակարգային էվոլյուցիոն սկզբունքների վրա, որը ենթադրում է նրա ներառումը ազգային եւ համաշխարհային գոյապահպանության ծրագրի մեջ։

1. Ժողովրդագիտության եւ լինգվոերկրագիտության ֆակուլտետ.
   ա) հայագիտության (15 տեղ)
   բ) անգլիագիտության (15 տեղ) Վ. Վ. Կարապետյանի անվան,
   գ) ամերիկագիտության (15 տեղ) եւ
   դ) ֆրանսագիտության (15 տեղ) եւ
   ե) կրոնագիտության (15 տեղ) բաժիններ։
2. Միջազգային հարաբերությունների (դիվանագիտության) ֆակուլտետ (25 տեղ).
   ա) խաղաղօվկիանոսյան երկրներ
   բ) արաբական երկրներ
   գ) Ֆրանսիա Բենիլյուքսի երկրներ.
3. Ստեղծագործական ֆակուլտետ.
   ա) հեռուստատեսային եւ ռադիոլրագրություն (15 տեղ)
   բ) հեռուստատեսային ռեժիսուրայի (10 տեղ) բաժիններ։

Ուսուցման տեւողությունը հինգ տարի է։ Անհրաժեշտության դեպքում համալսարանում կարելի է սովորել անհատական գրաֆիկով։

Համալսարանում կարող են միաժամանակ սովորել մյուս բուհերի ուսանողները, ձեռք բերելով համապատասխան բնագավառի երկրորդ մասնագիտություն՝ ներկայացնելով տեղեկանք այն բուհերից, որտեղ նրանք սովորում են։

Ուսումը վճարովի է։ Դրամական կուրսի էական փոփոխման դեպքում համալսարանն իրեն իրավունք է վերապահում փոխել ուսման վարձի չափը։

Ձեռնարկություններն ու կոոպերատիվները պայմանագրային կարգով կարող են ուսուցման համար գործուղել դիմորդներ՝ համալսարանի ընթացիկ հաշվին փոխանցելով նրանց ուսուցման վարձը։

Ընդունելությունը կանցկացվի մրցութային կարգով։ Դիմորդների մրցութային ընտրությունը կատարվում է դիմորդների մտավոր ունակությունները բացահայտող անհատական տեստավորման եւ հարցազրույցի հիման վրա, որն անց է կացնում «Սոցիոթեստ» սոցիոլոգիական անկախ կենտրոնը։

Ընդունելությանը մասնակցելու համար դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը. ա) դիմում համալսարանի տնօրենի անունով, բ) միջնակարգ, միջնակարգ մասնագիտական, կամ բարձրագույն կրթության վկայական կամ դիպլոմ, գ) բժշկական (86 ձեւ) դ) 6 լուսանկար (3x4 չափի), ե) ինքնությունը հաստատող փաստաթուղթ։

Ընդունելության մրցույթին մասնակցելու համար դիմորդը պետք է վճարի 3000 ռուբլի, որը, անկախ քննությունների արդյունքներից, չի վերադարձվում նրան։

Գործերն ընդունվում են ս/թ հուլիսի 26-ից, ամեն օր, ժամը 11.00-17.00, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ընդունող հանձնաժողովին. Երեւան, Հանրապետության հրապարակ, Միությունների տուն, 1-ին հարկ, ուսումնամեթոդական կենտրոն, 13 սենյակ։ Հեռ. 52-05-90

ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

Մերձավոր Արեւելք

ՊԱԿ-Ի ՈՐՈՇ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐ ԴԺԳՈՀ ԵՆ ԱՐԱՖԱԹԻՑ

Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության (ՊԱԿ) ղեկավարը ներկայումս ստիպված է դիմակայել իր նոր ընդդիմախոսներին

«Խ այակիրների քաղաքավորությունը գոյատեւեց երկու դար, իսկ Իսրայելն ընդամենը 45 տարեկան է», բազմիցս անգամ Բեյրութի կամ Ամմանի պաղեստինյան ճամբարներում, Երուսաղեմում, Նաբլուսում կամ Հեբրոնում մարդիկ լսել են համապատասխան դարձած այս ձեւակերպումը: Սակայն պատմությունը կրկնվում է, իսկ ժամանակի ընթացքը անխուսափելի: Եվ 64 տարեկանում ՊԱԿ-ի ղեկավար Յասեր Արաֆաթը այն տպավորությունն ունի, թե մեկ դար է անցել այն օրվանից, երբ ինքը գրեթե պատանի հասակում սկսեց պաշտպանել պաղեստինցիների դատը:

«Ծերուկը» հրաժարվում է չմեռնել օտարության մեջ: Ուստի նա ձգտում է գտնել պաղեստինյան խնդրի թեկուզ անկատար որեւէ լուծում: Վերջերս Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպությունը գնաց ճգնաժամի տարօրինակ էր, մինչ չափավորական համարված «ներքին» այսինքն Պաղեստինում բնակվող պաղեստինցիներն են, որ ներկայումս Թունիսում գտնվող ՊԱԿ-ի կենտրոնակայանին մեղադրում են չափից շատ զիջումներ անելու համար: Պաղեստինցիների վենն ակամա բորբոքեց ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերը: Մի քանի շաբաթ առաջ նա պաղեստինյան խնդրի շուրջը բանակցող շահագրգիռ կողմերին ներկայացրեց նոր առաջարկություններ, որոնց նպատակն էր տեղից շարժել բանակցությունները: Կահիրեում հավաքված Եգիպտոսի արտգործնախարար Ամր Մուսան, նախագահ Հոսնի Մուբարակի խորհրդական Ուսամա էլ Բազը, ինչպես նաեւ Թունիսում ՊԱԿ-ի կենտրոնակայանի երեք անդամներ՝ Աբու Մազենը, Նաբիլ Շաասը եւ Յասեր Աբդել Ռաբբոն մշակում էին ԱՄՆ-ի առաջարկությունների պատասխանը, մտադրվելով խորհրդակցել եւ նույնիսկ տեղեկացնել «ներքին» պաղեստինցիներին: Դա եղավ այն վերջին կաթիլը, որ լցրեց համբերության բաժակը: Առաջինն արձագանքեց Գազայում հայտնի անձնավորություն դոկտոր Հայդար Աբդել Շաֆին, որը հաշտության բանակցություններում պաղեստինցիների պատվիրակության ղեկավարն է: Իրեն հատուկ անկեղծությամբ նա չվարանեց պաշտպանել Արաֆաթի ավտորիտար մեթոդները եւ պահանջել ՊԱԿ-ի կոլեգիալ ղեկավարում:

Այնուհետեւ պատվիրակության երեք անդամներ՝ Ֆայսալ Հուսեյնին, Սայեբ Էրաքաթը եւ Հանան Աշրաուին Թունիս մեկնեցին իրենց հրաժարականները ներկայացնելու: Պատճառն այն էր, որ այդ երեք անձինք չէին կարողանում ընդունել Իսրայելին արված զիջումները, մասնավորապես Երուսաղեմի հարցում:

Իրականում այս գործը նոր չէ: Հենց Ֆաթահ կազմակերպության ներսում ոմանք Արաֆաթին հանդիմանում են ՊԱԿ-ի կենտրոնակայանը ղեկավարելու կամայական մեթոդների համար: Կասկածամտության համար որոշ հիմնավոր պատճառներ ունեցող «ծերուկը» միակ անձնավորությունն է, որն իր ստորագրությունն է դնում ՊԱԿ-ի բանկային բազմաթիվ հաշիվների տակ: Դա կյանքի յուրօրինակ ապահովագրություն է: Նա իր «տնտեսությունը» վարում է ավելի շատ խմբերի ցանցի ղեկավարի, նաեւ տարագիր կառավարության նախագահի պես: Այդ միանձնյա ղեկավարումն էլ ավելի զգալի դարձավ Արաֆաթի գլխավոր տեղակալների, հին զինակիցներ Աբու Ջիհադի եւ Աբու Իյադի սպանություններից հետո: Առաջինին իսրայելցիներն սպանեցին Թունիսում 1988 թ. ապրիլին, երկրորդը զոհվեց 1991 թ. հունվարին:

Արաֆաթի իշխանության մեջ ճեղք է բացվել միջարաբական անվերջանալի հակամարտությունների հետեւանքով, որոնք անդրադառնում են աշխարհի բոլոր լարվածությունների ավանդական խառնարանը հանդիսացող ՊԱԿ-ի ներսում: Պարսից ծոցի պատերազմից ի վեր Սաուդյան Արաբիան, Քուվեյթը եւ Արաբական Միացյալ Էմիրությունները կտրուկ կրճատել են իրենց ֆինանսական օգնությունը ՊԱԿ-ի կենտրոնակայանին, Արաֆաթին չներելով Սադդամ Հուսեյնին աջակցած լինելու համար: Դրա հետեւանքով փակվեցին ՊԱԿ-ին հարող բերբեր ու հաստատություններ, անկանոն են վճարվում աշխատավարձերը, քանզի Թունիսում գտնվող ՊԱԿ-ի կենտրոնակայանն այլեւս քիչ դրամ ունի հավասարիմների թիվը բազմապատկելու համար: Էր Ռիադում եւ Քուվեյթում բնավ չէին ցավի, եթե Արաֆաթն իշխանությունից հեռացվեր: Արդեն 1992 թ. մարտին Հանի եւ Խալեդ էլ Հասան եղբայրները, որոնք հայտնի են որպես սաուդցիների մերձավորներ, Ֆաթահ կազմակերպությունում տարածել էին մոտ 10 էջանոց մի զեկուցագիր, որով խստիվ քննադատվում էին Արաֆաթի մեթոդները:

Բացի դրանից, պաղեստինյան դատը պաշտպանողների թվում ի հայտ են եկել երիտասարդ եւ առավել չափավորական հայացքների տեր անձնավորություններ, որոնցից է Ֆայսալ Հուսեյնին: Նա Երուսաղեմի մեծահարուստ ընտանիքներից մեկի ժառանգորդն է, առասպելական Աբդելքադեր Հուսեյնիի որդին, որն սպանվել էր 1948 թվականին Իսրայելի անկախության պատերազմի ժամանակ: Արաֆաթը նույնպես սերում է Հուսեյնիների տոհմից, բայց հեռավոր եւ սնանկացած ճյուղից: Արաֆաթը իր մշտական ավանդական գլխանոցով, գոտկատեղից կախված ատրճանակով եւ խնամքով խուզված մորուքով զարմանալիորեն հակադրվում է Ֆայսալ Հուսեյնիին, որը սափրված է եվրոպացու պես, ունի ազնվականի շարժուձեւ եւ տիրապետում է տարբեր լեզուների, այդ թվում եբրայերենին:

Յասեր Արաֆաթը ունի մեկ ուրիշ մտահոգություն եւս: Դա Սիրիայի նախագահ Հաֆեզ էլ Ասադն է: Վերջինս միշտ ցանկացել է իր վերահսկողության տակ պահել պաղեստինյան խաղաքարտը եւ բազմիցս փորձել է կործել «ծերուկի» ղողանջը: Այսօր Դամասկոսը Միացյալ Նահանգների արտոնյալ զրուցակիցն է: Ուստի պատահական չէ, որ յուրահատուկ դաշինք է ստեղծվում ՊԱԿ-ի եւ Եգիպտոսի միջեւ, որը նույնպես ուզում է առանցքային դեր խաղալ Մերձավոր Արեւելքում:

Տարօրինակ կերպով այս ճգնաժամը կարող է այն հետեւանքն ունենալ, որ Իսրայելին կպահի անմիջական երկխոսություն սկսել Թունիսում գտնվող ՊԱԿ-ի կենտրոնակայանի հետ: «Սատանան» այլեւս այն չէ, ինչ նախկինում էր:

Le Point, 20 օգոստոսի 1993

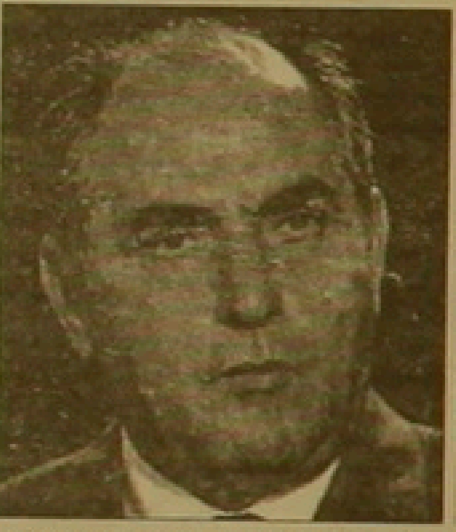

Լուրերի Հոսք

Ճապոնիայի վարչապետի ծրագրային ճառը

Ճապոնիայի վարչապետ Միսիո Հոսոկավան իր ծրագրային ճառում հայտարարեց, որ ինքը մտադիր է «հաշտարար աջակցություն» ցույց տալ Ռուսաստանի բարեփոխումներին: Նա ճառով հանդես եկավ օգոստոսի 23-ին երկրի խորհրդարանում: Հոսոկավան նաեւ մտադրություն հայտնեց հասնել «հյուսիսային տարածքների» խնդրի լուծմանը եւ Ռուսաստանի ու Ճապոնիայի հարաբերությունների լիակատար կարգավորմանը: Ընդգծելով, որ իր կարծիքով առաջվա պես Ճապոնիայի արտաքին քաղաքականության հիմքը կմնար Միացյալ Նահանգների հետ «լավ եւ կառուցողական հարաբերությունների» պահպանումը, կառավարության ղեկավարը ողջունեց Ասիա-խաղաղօվկիանոսյան շրջանում իր ներկայությունը շարունակելու ԱՄՆ-ի մտադրությունը: Վարչապետն արտահայտեց միջուկային զենքը չտարածելու պայմանագրի անժամկետ երկարաձգման օգտին եւ հայտարարեց, որ Տոկիոն մտադիր է եռանդագին մասնակցել միջուկային զենքի լիակատար ոչնչացմանն ուղղված միջազգային ջանքերին: Հոսոկավան «խոր [illegible]» արտահայտեց եւ ներողություն խնդրեց Ասիա-խաղաղօվկիանոսյան շրջանի երկրների ժողովուրդներից այն «անտանելի տառապանքների» առնչությամբ, որ նրանց պատճառել էր Ճապոնիան «ագրեսիայի եւ գաղութային կառավարման» ժամանակաշրջանում: Վարչապետը Տոկիոյի վճռականությունն արտահայտեց «ավելի քան երբեւէ մեծ ակտիվ ներդնելու մոլորակի խաղաղության ամրապնդման գործում»: Մասնավորապես, նոր կառավարությունը մտադիր է եռանդագին մասնակցել «ՄԱԿ-ի բարեփոխմանն ու ամրապնդմանը»: Իր ելույթի ներքաղաքական բաժնում Հոսոկավան հավաստեց կառավարող կոալիցիայի վճռականությունը մինչեւ տարեվերջ հասնել այն բանին, որ խորհրդարանն օրինագիծ ընդունի քաղաքական բարեփոխման մասին, որը կոչված է կաշառակերությունից մաքրելու Ճապոնիայի քաղաքական աշխարհը: Վարչապետը բարեփոխման իրագործումը համարեց իր կառավարության գլխավոր խնդիրը: Անդրադառնալով Ճապոնիայի տնտեսական խնդիրներին, Հոսոկավան մտահոգություն արտահայտեց այն կապակցությամբ, որ մինչեւ օրս շարունակվում է մոտավորապես երկու տարի առաջ սկսված գործարար բույլ ակտիվության ժամանակաշրջանը: Վարչապետն այն կարծիքը հայտնեց, որ տնտեսական լճացման հաղթահարման համար հարկավոր է ձեռնարկել մի շարք հատուկ միջոցներ, մասնավորապես ավելի մեծ ազատություն տալ մասնավոր հատվածին:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Ամերիկյան տնտեսագետի խորհրդական Վրաստանում

Վրաստանի վարչապետի տեղակալ Ռոման Գոցիրիձեն հայտարարել է, որ օգոստոսի վերջերին Վրաստան է ժամանելու Օկլահոմայի համալսարանի պրոֆեսոր, մակրոտնտեսության հայտնի փորձագետ, տնտեսագիտության դոկտոր Լուիս էդերինգտոնը: Նա մոտ մեկ տարի աշխատելու է որպես Վրաստանի նախարարների խորհրդի խորհրդական մակրոտնտեսության հարցերով: Նրա Վրաստան գործուղման ծախսերը իր վրա է վերցրել ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալությունը: ՆՏ

Գերի սահմանապահների վերադարձը ձգձգվում է

Տաջիկստանի ԱԳ նախարար Ռաշիդ Ալիմովը դիմել է Աֆղանստանի իր գործընկերոջը ՌԴ 5 սահմանապահների ազատման գործընթացի ակտիվացման համար խնդրանքով: Ռ. Ալիմովի կարծիքով, զինվորականների վերադարձի ուշացումը «չի նպաստում բանակցությունների հաջող ընթացքին եւ վնասում է աֆղանական կառավարության հեղինակությանը»: Աֆղանական պաշտոնատարների հավաստիացմամբ սահմանապահները գտնվում են կառավարական զորքերի հովանավորության տակ, անվտանգ տեղում, եւ նրանց վերադարձը կապված է զուտ տեխնիկական դժվարությունների հետ: ԻՖ

Մամուլ

Հանելուկ հանելուկի մեջ կամ ինչպե՞ս է շահարկվում տպագրված նյութը

Որ սխալներ հայտնվում են մամուլում, անհերքելի փաստ է: Մարդիկ որտեղ էլ որ գտնվեն, սխալական են: Իսկ սխալվելու դեպքում ընդունված կարգն այն է, որ հաջորդող մի քանի օրերի ընթացքում այդ կապակցությամբ տպագրվում է համապատասխան հերքում եւ ներողություն բերքի պատասխանատուների կողմից: Բայց երբ դիտավորյալ կերպով շահարկվում են մամուլում տպագրված այս կամ այն նյութը կամ նկարը եւ հարցականի տակ դրվում բերքի հեղինակությունը, ապա անհրաժեշտ է ոչ միայն վճռական եւ համարձակ քայլերի դիմել, այլ նաեւ ծանրակշիռ հաղորդակից դարձնել ընթերցողներին այդ մասին: Նման մի փաստ ականատեսը դարձանք, ստանալով հանրահայտ համբավի արժանացած Time International հանդեսի օգոստոսի 16-ի համարը, որտեղ խմբագիր-տնօրենը երկրորդ էջում ներկայացրել էր ընթերցողների հետ կապված հետեւյալ դեպքը:

Բայց նախքան դեպքի արձանագրումը, նշենք, որ ուշադրության արժանի են այստեղ առավելապես հրապարակայնության եւ բերք-ընթերցող փոխադարձ վստահության փաստերը... եւ իհարկե նաեւ նյութի մասնագիտական համապատասխան մակարդակն ու ծելը: Կատարվածը դեռ սխալի հերքում չէ, այլ պարզապես շահարկման փորձի բացահայտում եւ վճռականություն՝ գործը հասցնելու իր տրամաբանական ավարտին եւ պատժելու, եթե անհրաժեշտ է, մեղավորին:

Իսկ ի՞նչ է, ի վերջո, տեղի ունեցածը:

Հունիսի 21-ի իր հերթական համարով Time-ը անդրադառնում էր մի շատ լուրջ ու խիստ կարեւոր հարցի՝ մարմնավաճառությանը եւ դրանում անչափահասների ներգրավմանը: «Ազգը» թարգմանաբար մի ընդարձակ հատված ներկայացրել էր հուլիսի 24-ի համարով եւ քանի որ հարցը վերաբերում է նյութի հետ տպագրված լուսանկարին, որը վերցված էր Time-ից, նպատակահարմար գտանք մեր ընթերցողներին եւս ներկայացնել եղելությունը՝ առաջնորդվելով հրապարակայնության եւ բերք-ընթերցող փոխադարձ վստահության միեւնույն սկզբունքներով:

Պարզվում է, որ... բայց նախընտրելի է խոսքը տալ հենց իրեն՝ Time-ի խմբագրին:

«Նյութի տպագրությունից անմիջապես հետո մեզ տագնապեցին, թե նկարները կեղծ էին: «Մեղադրանքները» գալիս էին հիմնականում Ռոյթըր գործակալության Մոսկվայի գրասենյակի ֆոտո-խմբագիր Ռիչարդ էլիսի կողմից: Նա պնդում էր, որ նկարում երեւացող տղաները իրականում մարմնավաճառությամբ չեն զբաղվում եւ որ լուսանկարիչ Ալեքսեյ Օստրովսկին փող է վճարել նրանց (Սաշային եւ տղաներին) հատուկ այդ կեցվածքն ընդունելու համար:

Նախքան տպագրելը մենք բնականաբար հետաքրքրվել էինք նկարների իսկությամբ եւ հինգ տարբեր աղբյուրներից հավաստիացումներ ստացել, որ դրանցում երեւացող տղաներն իրոք մարմնավաճառությամբ են զբաղվում եւ որ Սաշան նրանց «բոսն» է: Այդ ժամանակ մեզ չհաջողվեց անձամբ տղաներին հետ զրուցել, բայց հետագայում նրանցից մեկը Մարիկը խոստովանեց մեր Մոսկվայի գրասենյակի աշխատողներին, որ ինքն իրոք Սաշայի խմբից է եւ հաճախորդներից ոմանք իրոք նախընտրում են իրեն տեսնել աղջկա հագուստներով: Նա կտրականապես հերքեց նկարվելու համար վճարված լինելու հանգամանքը: Բայց մինչ այդ նա ուրիշ լրագրողների մոտ հակառակն էր պնդել: Մեր «ինչո՞ւ» հարցին նա պատասխանեց, որ Սաշան էր թելադրել նրան այդպես վարվել:

Մինչ այդ Ռոյթըր գործակալության ֆոտո-խմբագիր Ռիչարդ էլիսը տեսակցելով Սաշայի հետ, խնդրել էր նրանից հերքել ամբողջ պատմությունը, Time-ից մի կլորիկ գումար գրպանելու հեռանկարով:

Բարեբախտաբար, նրա մտադրությունների մեջ կասկածելով թե ներքին մղումով, Սաշան այդ տեսակցությանն էր ներկայացել իր գրպանում ունենալով փոքրիկ մի ձայնագրիչ, որը նա հետագայում Օստրովսկուն էր հանձնել, իսկ վերջինս էլ Time հանդեսին: Այդ ձայներիզի վրա շատ հստակ կերպով լսվում են էլիսի եւ նրա գործընկերների ձայները, որոնք ուղղակի պնդում են Սաշային ասելու, թե նկարները կեղծ են: Time-ը այդ դեպքում ստիպված կլինի մեզ վճարել 20 հազար դոլլար, որով դուք մնացած ծեր ողջ կյանքի ընթացքում կապրեք առատության մեջ», փորձում են համոզել նրան: Բայց Սաշան այդ ամբողջ խոսակցության ընթացքում պնդում է, որ դրանք իսկական են: Նա մինչեւ օրս էլ հաստատում է այդ միտքը, չնայած միշտ էլ կարելի է կասկածանքով մոտենալ մի մարդու խոսքերին, որն իր գրպանում ձայներիզ է ման ածում:

Ուինսթոն Չերչիլը ժամանակին Ռուսաստանն անվանել էր «հանելուկների մեջ խորհրդավորությամբ փաթաթված մի հանելուկ»: Տվյալ դեպքն խնկապես ապացուցում է այդ անվանման ճշմարտացիությունը: Ինչո՞ւ դեպի ինչ-որ մեկն իր շահերին չվնասող բան համարեց կասկած լինելը եւ խոստովանել այդ մասին: Ինչո՞ւ էլիս անունով Ռոյթըրի աշխատակիցը, որը դեպք է պաշտպաներ լրագրողի իր պատիվը, դեպք է փորձեր ուրիշին ստիպել փոխելու իրցուցմունքը, հանուն փողի:

Մենք դուք չկարողանանք պարզել ամբողջ ճշմարտությունը եւ պատասխան գտնել անեն մի հարցի, սակայն մենք մեր կարելին անելու ենք եւ ավարտին հասցնելու այս գործը»: ■

digitised by A.R.A.R.@

Լուսերի Հոսք

Անապահովության եւ խռովահուզության մթնոլորտում

Արտասահմանյան մամուլն այս օրերին մեծ ուշադրություն է դարձնում Ռուսաստանի ներքաղաքական իրադրության վերլուծությանը: Ինչպես ընդգծված է «Մոնդ» թերթի շաբաթօրյա համարում, 1991 թ. օգոստոսի ձախողված խռովության 2-րդ տարելիցը «Ռուսաստանում նշվում է ճնշվածության եւ անվստահության մթնոլորտում»: «Բարեփոխականների խանդավառությունը, գրում է թերթը, փոքր-ինչ թուլացել է, ԽՄԿԿ կառույցից տապալողների ցասումն արդեն անցել է, այդ բոլոր զգացումները, թվում է, լուծվել են հաղափակեսների հանդեպ թերահավատության եւ ընդհանուր անտարբերության մեջ: Դա է վկայում թեկուզ այն փաստը, որ Սպիտակտնային Ռուսաստան ընդդիմադիր շարժման Մոսկվայում կազմակերպված ցույցին մասնակցում էր ընդամենը մոտ 2000 մարդ: Ըստ երեւույթին, Բորիս Ելցինն արդեն սկսել է խոստացված «իրենական նախապատրաստությունը»: Արեւմուտքում կայացած մամուլի ասուլիսում Ռուսաստանի նախագահի ելույթը մարտական էր: Նա հավաստեց իր վճռականությունը վերջ տալ տվյալ փուլում իր գլխավոր թշնամուն՝ խորհրդարանին, թեեւ նրա գործողությունների ծրագիրն այժմ բավական մշուշոտ է ներկայանում: Հավանաբար, Ելցինը հրաժարվել է այն հույսից, որ նոր Սահմանադրությունը կընդունվի նախքան խորհրդարանային ընտրությունները, բայց առայժմ հայտնի չէ, թե նա ինչպես է ուզում իրագործել դրանց վաղաժամկետ անցկացումը»: TF-1 հեռուստաընկերությունն իր հաղորդման մեջ նշեց. «Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը Գերագույն խորհրդին դաշտանատես կոչ արեց անցկացնել վաղաժամկետ խորհրդարանային ընտրություններ: Սակայն քիչ հավանական է, որ պատգամավորները համաձայնեն այդ ընտրությունների անցկացմանը, որոնց զաղափարն իրենք մերժում են արդեն մի քանի ամիս»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՍՊՈ-ՏԱՍՍ

Չինաստանում պայքար կաշառակերության դեմ

Եղանակներով Չինաստանի կոմկուսի կարգապահության ստուգման կենտրոնական հանձնաժողովի Պեկինում անցկացված պլենումում, ՉԿԿ կենտկոմի գլխավոր քարտուղար Ցզյան Ցզեմինը կաշառակերության դեմ մղվող պայքարն անվանեց «Կարեւորագույն հարաժական խնդիրներից մեկը»: Նա նախազգուշացրեց, որ լայն զանգվածների դժգոհությունը հարուցող կաշառակերությունն ու կաշառատվությունը, իշխանության չարաշահումը եւ շահագործական համակարգի մյուս «բացիկները» կարող են հանգեցնել ժողովրդական իշխանության եւ սոցիալիստական արդիականացման կործանմանը: Ցզյան Ցզեմինը ընդգծեց, որ կարեւոր է ուժերը բեւեռել «խոշոր եւ կարեւոր գործերի» հետաքննության վրա, որոնք մասնավորապես կապված են կուսակցական ու վարչական ղեկավար մարմինների, իրավապահպան գերատեսչությունների աշխատողների կասկածելի հանցագործությունների հետ:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՍՊՈ-ՏԱՍՍ

Երբ ճապոնացիները ծրագրում են

Ինչպես ճապոնիայի արտաքին առեւտրի եւ արդյունաբերության նախարարության աղբյուրներ վկայակոչելով հաղորդում է «Մայնիչի» թերթը, այդ գերատեսչությունը ծրագրում է աշխարհի ամենամեծ խողովակաշարը կառուցել Միջին Ասիայից նավթն ու բնական գազը Խաղաղ օվկիանոսի ափերը հասցնելու համար: Նախարարության ղեկավարության կարծիքով, միջազգային նախագծի մասնակիցներ կարող են դառնալ Չինաստանը, ինչպես նաեւ Ղազախստանը, Ուզբեկստանը եւ Թուրքմենստանը: Թերթը նշում է, որ Միջին Ասիայի առայժմ յուրացված հանքավայրերից ներդրումների մասնակցությունը թույլ կտան առաջացնել Արեւելյան Ասիայի արագ զարգացող պետությունների կարիքն էներգամատակարարումը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՍՊՈ-ՏԱՍՍ

Տարեկից

«Իսկ 15 տարի առաջ ես հայ բանաստեղծ էի, թույլ տվեք ներկայանալ՝ Գուրգեն Մահարի: Իսկ հիմա, ինչպես տեսնում եք, խոզարած եմ: Հիշո՞ւմ եք ինտերնացիոնալիզմը. ով ոչինչ էր, կդառնա ամեն ինչ, իսկ ով ամեն ինչ էր, կդառնա ոչինչ: Ահա, ես էլ դարձա ոչինչ՝ հեչ: Նրանք, ովքեր առաջ խոզ էին պահում, հիմա հանգեր են շարում: Դե մենք էլ փոխարինեցինք նրանց՝ խոզերի կողքին»:

Սիբիրյան դաշտերում ասված այս տողերը գրողի այրու՝ Անտոնինա Մահարու անտիպ ինքնակենսագրականից են: Անտոնինա Միխայլովնան ազգությամբ լիտվուհի է, ում երախտապարտությունը եւս զոհ է գնացել իր հայրենիքի «ազատարարներին»՝ բանտում ու աքսորում:

Վանեցի բանաստեղծը 1937-ից էր այստեղ: Մինչ այդ արդեն հայտնի գրող էր: Ձերբակալվել էր Չարենցի ու Բակունցի հետ: Մեղադրվում էր Բերիայի դեմ մահափորձ կազմակերպելու մեջ: Ճամբարային տասը տարի էին տվել ու Սիբիր քշել: Ժամկետը լրանալուց հետո վերադարձել էր տուն, բայց 1943 թ. նորից ձերբակալվել ու Սիբիր ուղարկվել՝ մշտական բնակության...

Մի քանի անգամ հիվանդացել էր թոքաբորբով, հետո՝ թոքախտով, հասել մահվան դռանը: Հայաստանի ամենամտերիմներն այդպես էլ անպատասխան էին թողել նրա խնդրանքը՝ մի քիչ սերնդսնմիցին ուղարկել: Անհուսալի հիվանդների հետ մեկուսացված մեռնող Մահարուն փրկում է Տոնեչկայի բերած մի շիշ ռուսական օղին:

«Հավի ոտներով» սիբիրյան խրճիթում, կեռուսինի սակ է մոտակա շուկային դպահակ կարգված բանաստեղծը գրել իր ինքնակենսագրական եռագրությունը, որն ի տարբերություն «Ծաղկած փշալարերի» ու մանավանդ «Այրվող այգեստանների», գրքեն ծրագրային ընդունելության արժանացավ:

Ես զիջեմ, զոհն եմ երկրիս, ճակատագրի վերջին փարավոնը

Գուրգեն Մահարու ժառանգությունն ըստ պատշաճի չի արժեւորվել: Հայ գրողները եւ Ազգային գրադարանը պատրաստվում են օրերս հանդիսավորությամբ նշել նրա ծննդյան 90-րդ տարեդարձը: Գրադարանում բացվելու է նաեւ նրա կյանքի ու գործի մասին պատմող ցուցադրանք: Թերեւս, իրենց տեղը գտնելու համար ամենապատեհ ժամանակը:

...1954 թ. հուլիսի 9-ին հայ ժողովուրդը հավաքվել էր Երեւանի երկաթուղային կայարանում՝ դիմավորելու աքսորից վերադարձող հայածյալ մտավորականներին:

Այս ժամանակահատվածում՝ անընդհատ գլուխ բարձրացնող բոխալսի, փոքրիկ դատեր մահվան ու «անծրեւից հետո» գետնի երես ելած, իրենց պատեհի Գուրգեն խանին ներբողներ ծռնող ընկերների անվերջ այցելությունների արանքում նա կազմում է բանաստեղծությունների ժողովածուն: Գրողներն ու քննադատները գրքի մասին լավ էին արտահայտվում:

Ռուսերենից լիովերեն թարգմանվեց «Հինավուրց այգու պատմությունը»:

«Այրվող այգեստանները» Գուրգեն Մահարին սկսեց գրել արդեն ծանր հիվանդ վիճակում: Հիմնարում ու ժողովներում, ուր հնչեցնակը չէր էլ հրավիրվում, քարկոծում էին այն, այրելու կոչեր անում: Դեռեւս կանում Պալանգայում: «Գոնե մինչեւ մեռնելս հասցնեմ ավարտել... Ուզում եմ մի բան արած լինել սիրելի քաղաքիս՝ Վանի համար, եղեռնի զոհերի հիշատակին»:

Սակայն գիրքը դատնության, վիրավորանքի ու հայհոյանքի փոթորիկ բարձրացրեց: Որեւէ պաշտոնական գրախոսություն գրքի մասին չեղավ: Դրա փոխարեն հավաքները Պալանգայում եղած ժամանակ Արշակ Նորենցը նամակով խիստ քննադատել էր գիրքը եւ պահանջել նրանից հրապարակավ հրաժարվել: Առավել զայրացած ու հանդուգն էին գրողի հայրենակիցները՝ վանեցիները, որոնք նրա մահվանից հետո (1969 թ.) ներխուժում էին նրա բնակարանը...

«Այրվող այգեստանների» հեղինակի բիկուռիում կանգնածների շարքը խիստ նոր էր, մասերի վրա կարելի էր հաշվել. Վարդան Անեմյան, Համո Սահյան, Վահագն Դավթյան, Լեւոն Հախվերդյան եւ Հրանտ Մաթեւոսյան: Սկզբում նրանց հետ էր եւ Պարույր Սեւակը, որ սակայն իր վերաբերմունքում կտրուկ շրջադարձ կատարեց: Ի դեպ, այս անունների վերեւում պետք է գրել եւ Անտոն Քոչինյանի ու Ստեփան Վարդանյանի (բանաստեղծ, կենտկոմի պրոպագանդայի բաժնի վարիչ) անունները: Քոչինյանը գովաբանում էր գիրքը եւ Մահարու մահվան օրը վաղ առավոտյան իր շքախմբով այցելել էր նրան: Նա ասում էր, որ Մահարու այդ գործը միայն 20 տարի հետո կհասկանան:

Հոր մահն ու «Այրվող այգեստաններից» հետո տունը հիմնիվեր ցնցող հալածանքը վերջնականապես հաստատեցին անցումային հասակ արդող Գուրգեն Մահարի կրտսերին: Բայց Անտոնինա Միխայլովնան որդու հետ մնաց Հայաստանում, թերեւս, հենց ա՛յս օրվա համար, որովհետեւ Գուրգեն Մահարու հիշատակի ու գրական ժառանգության ճակատագիրը բավականաչափ անորոշ էր:

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՆԵՐԸ ԲԱՑԱՀԱՅՏ ՈՒԺԵՂ ԷԻՆ

Գերմանիայի Շտուտգարտ քաղաքում ավարտվեց թեթեւ ատլետիկայի աշխարհի 4-րդ առաջնությունը: Այն անցավ ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչների նշանաբանով, որոնք վաստակեցին բոլորից շատ՝ 13 ոսկե, 7 արծաթե ու 6 բրոնզե մեդալ եւ սահմանեցին աշխարհի բազմաթիվ ռեկորդներ: Ահա վերջին օրերին ամերիկացիների վաստակած ոսկիները.

1. 4X400 մետր փոխանցումավազք, տղամարդիկ, աշխարհի ռեկորդ (2 րոպե 55.74 վրկ).
2. 4X100 մետր փոխանցումավազք, տղամարդիկ, աշխարհի ռեկորդ (37.48 վրկ).
3. 110 մ արգելավազք, Ջեկսոն, աշխարհի ռեկորդ (12.91).
4. 4X100 մետր փոխանցումավազք, կանայք (առաջին անգամ աշխարհի չեմպիոն).
5. հեռացատկ՝ Մայք Պաուել (859 սմ): Մեզ չհաջողվեց իմանալ, թե ինչպե՞ս է հանդես եկել Ռոբերտ Էմմիյանը: Համենայն դեպս, հայտնի է, որ նա մրցանակակիրների թվում չկա:
6. 200 մ տղամարդիկ՝ Ֆրեդերիկսոն:

Ամերիկացի մյուս արագավազորդը, լեգենդար Կառլ Լյուիսը իր ամենասիրած այս մրցասարածությունում գրավեց միայն 3-րդ տեղը, այն դեպքում, որ աշխարհի եւ օլիմպիական խաղերի բազմակի չեմպիոնը հիմնականում պատրաստվում էր հաղթել այս տարածությունում: Կառլ բազմաթիվ առաջին անգամ մնաց առանց ոսկե մարգելի: Երեւում է, սկսվում է նաեւ 33-ամյա այդ տաղանդավոր եւ ֆանտաստիկ մարզիկի մայրամուտը:

Առաջնության ամենամեծ անակնկալի հեղինակ դարձավ Չինաստանի հավաքականը, որը վաստակեց 4 ոսկե, 2 արծաթե եւ 2 բրոնզե մեդալ: Չինացիները հաղթեցին գրեթե բոլոր միջին տարածություններում: Գնդի հրման մրցումներում 3-րդ անգամ անընդմեջ աշխարհի չեմպիոն դարձավ Վերներ Գյունտերը (ԳՖՀ): Միայն Սերգեյ Բուբկան է հաղթել աշխարհի բոլոր 4 առաջնություններում:

Տղամարդկանց բարձրացատկում հաջողությունն ուղեկցեց աշխարհի ռեկորդակիր, կուբացի Խավիեր Սոտոմայորին (240 սմ): Աշխարհի 5-րդ առաջնությունն անցկացվելու է 2 տարի հետո, Գյոթեբորգում:

Մինասյանը ժամկետից շուտ չեմպիոն

Երեկ շախմատի տղամարդկանց Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն խմբի առաջնության նախավերջին տուրում Արտաշես Մինասյանը արագորեն ոչ-ոքի խաղալով Հրաչյա Թավադյանի հետ, ժամկետից շուտ ապահովեց չեմպիոնի կոչումը: Խորհրդային Միության վերջին չեմպիոնը երկրորդ տարին անընդմեջ դարձավ նաեւ Հայաստանի չեմպիոն: Առաջնության մասնակից միակ գրոսմայստերը՝ երեւանցի Արտաշես Մինասյանը, փաստորեն լուրջ մրցակցության չհանդիպեց: Մինասյանը 10 հանդիպումներում ոչ մի պարտություն չկրեց եւ վաստակելով 8 միավոր, այսօր կայանալիք վերջին տուրից առաջ անհասանելի դարձավ մոտակա մրցակցին: Իսկ դա սպորտի վարպետ Մելիքսեթ Խաչիյանն է, որը 9 հնարավորից վաստակել է 5,5 միավոր: Ի դեպ, այսօր կմրցեն հենց Արտաշես Մինասյանն ու Խաչիյանը:

Այս մրցաշարում հաջող էր հանդես գալիս մեր շախմատային վետերաններից մեկը, Հայաստանի բազմակի չեմպիոն, միջազգային վարպետ Էդուարդ Մնացականյանը, որը սակայն 8-րդ եւ 9-րդ տուրերում պարտություններ կրեց մոսկվացի Նարեկ Սեֆերյանից եւ վանաձորցի Տիգրան Գյոզալյանից եւ փաստորեն սրեց պայքարը մրցանակային 2-րդ եւ 3-րդ տեղերի համար: Հիմա Մնացականյանը, Գյոզալյանը եւ Երեւանի նախկին չեմպիոն Նորայր Քաքանթարյանը ունեն 5-ական միավոր:

Առաջնության երեք մրցանակակիրները իրավունք կստանան մասնակցելու ՀՀ հաջորդ առաջնությանը: Անկախ վերջնական արդյունքից, կարելի է ասել, որ տղամարդկանց ուժեղ շրջապատում գերազանց հանդես եկավ աղջիկների աշխարհի կրկնակի չեմպիոն Էլինա Դանիելյանը, որը 9-րդ տուրում հաղթելով նաեւ Վիգեն Միրումյանին, հիմա ունի 4 միավոր: Եթե չլինեին մի քանի միավորների անտեղի կորուստները, ապա 15-ամյա դպրոցականը փաստորեն կարող էր պայքարել նաեւ մրցանակային տեղի համար: ■

Ծննդյան նվեր ֆուտբոլիստին

ՀՀ բարձրագույն խմբի երկրորդ առաջնություն

ՀՄԸՄ-ՀԱՄ-ՖԻԱՄ 1-0

Ֆուտբոլի Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն խմբի առաջնության ՀՄԸՄ-ՀԱՄ-ՖԻԱՄ առաջին օրվանից հետաձգված հանդիպման 40-րդ վայրկյանին ՀՄԸՄ-ի հարձակվող Գեղամ Հովհաննիսյանը հեռահար հարվածով անակնկալի բերեց մրցակցի դարպասապահ Արա Աբրահամյանին եւ բացեց խաղի հաշիվը: Հենց այդ գոլն էլ վճռեց հանդիպման ելքը: Գեղամ Հովհաննիսյանը ծննդյան 25-ամյակին ինքն իրեն նվեր մատուցեց: Պետք է նշել, որ խաղն անցավ գրեթե հավասար պայքարում եւ վերջին րոպեներին ՀԱՄ-ՖԻԱՄ-ն իր ակտիվ գործողություններով նույնիսկ քիչ մնաց փրկեր խաղը: Միայն զարմանալ կարելի է, թե ինչպես լավ տրավորություն թողնող ուսանող ֆուտբոլիստները ոչնչով չզիջելով մեր հանրապետության ուժեղագույն թիմերից մեկին, այսինքն՝ երեւանի «Արարատին», այն էլ մի քանի օր առաջ, պարտվեցին ոչ ֆուտբոլային 1-7 հաշվով: ■

ՀՄԸՄ-ն Բեյրութ է վերադառնում լավ համալրված

Օգոստոսի 4-ից Հայաստանում էր գտնվում Բեյրութի ՀՄԸՄ ֆուտբոլային թիմը, որի ղեկը վերջերս ստանձնել է Խորեն Հովհաննիսյանը: Հյուրերը Երեւանի իրենց ակումբակիցների հետ համատեղ ուսումնամարզական հավաք անցկացրին Ծաղկաձորում: Ծանրաբեռնված պարապմունքներին զուգահեռ ՀՄԸՄ-ն նաեւ ընկերական խաղեր ունեցավ մեր թիմերի հետ: Առաջին մրցակիցը Երեւանի ՀՄԸՄ-ն էր: Հյուրերը հաղթեցին 2-1 հաշվով: 2-րդում Հյուրերը հաջողություն ուղեկցեց սփյուռքահայ ֆուտբոլիստներին, որոնք 4-3 հաշվով առավելության հասան Երեւանի «Վանի» նկատմամբ: Կիրակի օրը Բեյրութի ՀՄԸՄ-ն Աբովյանի մարզադաշտում մրցեց «Ամարաս»-ի («Հրազդան») «Արարատ-Կիլիկիայի» հետ: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 3-3: ՀՄԸՄ-ն Լիբանան է վերադառնում լավ համալրված եւ նույնիսկ բոլոր հիմերն ունի պայքարելու այդ երկրի չեմպիոնի կոչման համար: Արդեն վերջնականապես լուծվել է «Բանանցի» 2 փորձառու խաղացողների՝ պաշտպան Գեւորգ Քամալյանի եւ մեր առաջնության գլխավոր ռմբարկու Սոս Բարսեղյանի, որը կարճ ժամանակում խփել է 20 գոլ, ՀՄԸՄ տեղափոխվելու հարցը: Բուլղարիայից Բեյրութի ՀՄԸՄ է տեղափոխվել Պողոս Գալստյանը: Հիշեցնենք, որ անցյալ մրցաշրջանում այդ թիմում հանդես էին գալիս նաեւ Սամվել Պողոսյանն ու 1991 թ. Հայաստանի առաջնության գլխավոր ռմբարկու Վարդան Պապոյանը («Կոտայքի» «Սյունիքը»), որոնք երկարաձգել են պայմանագրի ժամկետը: Մի խոսքով ՀՄԸՄ-ն Բեյրութ է վերադառնում կազմ ու պատրաստ եւ մարտական տրամադրությամբ: ■

Իրանցի բասկետբոլիստները Հայաստանում

Արդեն 15 օր Հայաստանում են գտնվում Թեհրանի «Արարատ» ակումբի բասկետբոլիստները: Ի դեպ, այս թիմին մարզում է մեր մոտ անցյալի լավագույն բասկետբոլիստներից մեկը, միջազգային վարպետ Վիտալի Զաստուխովը: Հյուրերն արդեն անցկացրել են 2 ընկերական հանդիպում:

Գյումրիում «Արարատը» համառ պայքարում, ընդամենը մեկ միավորի տարբերությամբ (64-65) զիջել է տեղի հավաքականին:

2-րդ մրցակիցը Հայաստանի հավաքականն էր: Այս խաղն էլ անցավ գրեթե հավասար պայքարում եւ ավարտվեց ՀՀ հավաքականի հաղթանակով՝ 90-83 հաշվով: Այսօր «Արարատը» Ծաղկաձորում, մա՞ր 16-ին 2-րդ անգամ կմրցի Հայաստանի հավաքականի հետ: 2 թիմերն էլ նախապատրաստվում են սեպտեմբերին Իրանում կայանալիք համահայկական հերթական խաղերին: Ցավոք, մեր հանրապետության հավաքականը չի կարող մասնակցել իր լավագույն կազմով, քանի որ մեր առաջատար խաղացողներից երեքը գտնվում են Բեյրութում: ■

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Մոտակա դրամական ռեֆորմի հետեւանքներից ազգաբնակչության շահերը պաշտպանելու նպատակով, «ՄԵՐԿՈՒՐԻ» ձեռնարկությունը երկու շաբաթով հայտարարում է 1961-1992 թթ. թողարկման թղթադրամների ընդունում 6 ամիս ժամկետով, որի դիմաց առաջարկում է 105%:

Փաստորեն Ձեզ հնարավորություն է ընձեռվում ոչ միայն կրկնապատկել Ձեր կարողությունը, այլեւ, փոխել Ձեր տրամադրության տակ գտնվող հին թողարկման թղթադրամները նորերով:

ENTERPRISE Mercury

Երեւան, Սայաթ Նովա 19,
«Անի» հյուրանոց, 6-րդ հարկ,
636 սենյակ հեռ. 59-46-36

[illegible]

Վարչապետի նշանակումը կսրի իրավիճակը

Վրաստանի պաշտպանության նախկին նախարար Թենգիզ Կիտովանու կարծիքով, Օթար Պացացիայի նշանակումը վարչապետի պաշտոնում կարող է մեծացնել լարվածությունը Արեւմտյան Վրաստանում, ակտիվացնել ապակայունացումը եւ առաջ բերել քաղաքացիական պատերազմ. Արեւմտյան Վրաստանի Զուգդիդիի, Փոթիի եւ Գալիի շրջանների միջեւ կան մեծ հակասություններ: Զուգդիդիի ներկայացուցիչ Պացացիայի նշանակումը կառաջացնի մեծ խնդիրներ: ԻՖ

Ռազմական տեխնիկայի ցուցահանդես

Սեպտեմբերի 8-ից 13-ը Նիժնի Նովգորոդում կանցկացվի «Սպառազինություն, ռազմական տեխնիկա, կոնվերսիա» նշանաբանով ցուցահանդես: Նրա կազմակերպիչները նշեցին, որ այս տարի Ռուսաստանը մտադիր է էապես մեծացնել սպառազինության արտահանումը, շեշտը դնելով բարձր որակի վրա: Ըստ որում, կշրջանցվեն ՄԱԿ-ի բոլոր արգելքները եւ կվաճառվեն այնպիսի զինատեսակներ, որոնց հակազդեցության համակարգերը գոյություն ունեն: Վաճառվողների թվում են C-300 ՊՄՈՒ-ի հրթիռային համակարգը, որը գերազանցում է իր ամերիկյան «Patriot» համարժեքին, աշխարհում լավագույն «Տոչկա» հրթիռը, նորագույն հակաօդային համակարգեր: ԻՖ

Կրավչուկ-Վարդինոյանիս հանդիպում

Լեոնիդ Կրավչուկն ուրբաթ օրն ընդունեց Յանիս Վարդինոյանիսին, որը Հունաստանում խոշորագույն ֆիրմաներից մեկի՝ «Յանիս Վարդինոյանիսի ֆինանսաարդյունաբերական խմբի» նախագահն է: Այդ խումբը մեկուկես տարի Ուկրաինայում զբաղվում է նավթի արտադրության ու վերամշակման, հեռուկանալերի եւ պահեստարանների կառուցման հարցերով: Դրա ավարտից հետո Յանիս Վարդինոյանիսը Ուկրաինայի ռադիոյով հայտնեց, որ ինքը գոհ է զրույցի արդյունքից: ԻՖ

Ինքներս կվաճառենք

Նախոդկայում գտնվող Ռուսաստանի առաջին փոխվարչապետ Օլեգ Սոսկովեցը տեղական ղեկավարության հետ երեկ կայացած խորհրդակցության ժամանակ հայտարարեց, որ անհրաժեշտ է խթանել ցանկացած արտահանում, մանավանդ՝ հումքի: Նա նշեց նաեւ, որ Ռուսաստանը ի վիճակի է ինքն առանց միջնորդների կազմակերպել առեւտուրը: Փոխվարչապետը նաեւ հայտնեց Նախոդկան, որպես ազատ տնտեսական գոտի, տուրքերից ազատելու մասին իր ցանկությունը: ԻՖ

Կրակել են Ֆեդոտովի պաշտոնյանին

Օգոստոսի 22-ի առավոտյան Մոսկվայում անհայտ անձինք երեք անգամ կրակել են մամուլի եւ լրատվության նախարարության շենքի վրա: Ինչպես ԻՖ-ին հաղորդել է հերթապահ էլեկտրիկ Վիկտոր Պեստախը, կրակել են ուրբաթ պաշտոնաթող եղած նախարար Ֆեդոտովի աշխատասենյակի և ընդունարանի պատուհաններին: Պեստախը հաղորդել է, որ Ֆեդոտովը դուրս է եկել շենքից շաբաթ կեսգիշերին: Կիրակի նա նույնպես եղել է նախարարությունում մինչեւ կեսօր: ԻՖ

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորման եւ նկարազարդումների հեղինակ ՊԱՎԵԼ ՂԱԼԼԱՔՅԱՆ

ՀՀ Նախարարների խորհրդին առընթեր «Պարբերականի» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2   Գրանցման թիվ 65   Պատվեր 69149   Տպաքանակ 38.000   Պատվեր 1579   Ստորագրված է տպագրության 23. 8. 1993

digitised by A.R.A.R.@